

ŠIME VLAŠIĆ, v.d. DIREKTORA
TURISTIČKOG UREDA TURISTIČKE
ZAJEDNICE ŽUPANIJE ŠIBENSKE

NADA MORA ŽIVJETI!

Okolnosti u kojima radimo i živimo su strahovito teške. To nije niti jadikovka niti plač nad sudbinom. To je, nažalost, realnost. Bez vlastitih smo izvora financiranja, s obzirom da turizma već tri godine na ovom području nema. Ovisimo o sredstvima koja nam daje država. Udomljavanje vojnika UN-a je možda trenutačna korist, ali to nije najbolje rješenje za budućnost turizma na ovom prostoru. O oživljavanju turizma i davanju smjernica trebalo bi više računa povesti i gradske i županijske vlasti, mišljenje je Vlašića

Stranica 4.

USKRSNA PORUKA

KRISTOM USKRSNULIM PUTUJEMO PREMA BUDUĆNOSTI



Braćo i sestre!

U danima Muke, Smrti i Uskrsnuća Isusa Krista dolazim vam ovim pismom kao vaš brat i kao vaš biskup. «Brat i suzajedničar u nevolji» kako sebe naziva sv. Ivan u Otkrivenju (1,9), biskup po onome što sv. Pavao piše Efežanima: «Krist... dade... pastire i učitelje... za djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova» (4,7-12).

U nevoljama ovog vremena naša se misao i naša vjera okreću Kristu patniku, okreću se Kristovu Križu. Kada bismo računali samo na sebe, kada bismo se oslanjali samo na ljude, da li bismo izdržali? Ponekad osjećamo kako smo klonuli i u tome nitko nije iznimka. Svi smo braća u nevolji.

Ali — Krist je uskrsnuo! Svojim je Duhom ispunio zajednicu svojih učenika, Crkvu. Obećao je da će biti s nama u sve dane do svršetka svijeta. Sjedinio nas je sa sobom tako da smo jedno Tijelo kome je On Glava. Pastirima i učiteljima povjerio je službu da to Tijelo ne bi klonulo, već da bi napredovalo, izgrađivalo se u svim pa i najtežim okolnostima života i ljudske povijesti.

S Kristom uskrsnulim putujemo stoga prema budućnosti. Skrb za postradale, za raspršene; zalaganje za naše obitelji, za duhovni i moralni preporod čitave Crkve, a to znači i čitavog naroda našega — jer je gotovo sav hrvatski narod uključen u Kristovu Crkvu — dobiva polet i zanos od Krista uskrsnuloga.

Isus Krist uskrsnuo pozna svoje. Zna da nam je potreban mir, zna da nam je potrebno čišćenje i oprostjenje naše krivnje, naših grijeha. On nam sve to dariva upravo na dan svoga uskrsnuća (v. Iv 20, 19-23). Služenje Božjem narodu, da bi se izgrađivao, sastoji se upravo u tome da naviještamo mir Kristov te da u Njegovu ime opraštamo grijeha. U toj službi, povjerenosti pastirima, treba da smo neumorni i vjerni. Tako ćemo prevladavati nevolju koja nas tišti i razvijati pouzdanje, snagu duha i zalaganje za obnovu i izgradnju.

Želim i molim da nas ovogodišnje bogoslužje Velikog Tjedna i ovogodišnji uskrsni blagdani sve zajedno obnove i ojačaju. Molim i sve vas, braćo i sestre, sve članove šibenske Crkve — svećenike, redovnike i redovnice, sve vas, Kristovi vjernici — da mi se pridružite. Budimo jedno srce i jedna duša u Kristu Isusu!

Bili vam radosni i sretni uskrsni blagdani! Pratio vas u svemu Božji blagoslov!

Pozdravlja vas u gospodinu

Biskup:

+ *Luci Badić*

U ŽARIŠTU

HOĆE LI USKRS DONIJETI TRAJNI MIR?

Bilo je bezbroj tih sporazuma o prekidu vatre, na koje smo odmahivali rukom, a mi u Šibeniku ili oni u Zadru, Osijeku, Slavonskom Brodu ili nekoj drugoj meti četničkog topništva samo smo još brižnije sklanjali djecu, znajući da će umjesto mira stizati još veće porcije granata, projektila ili raketa. Zašto je ovaj put drukčije, je li u pitanju intuicija ili su pregovori i potpisi u Zagrebu u zoru 30. ožujka toliko uvjerljiviji

Stranica 6.



ZATON,
SJEVERNO
PREDGRADJE
ŠIBENIKA

Zaton je preživio, i očito, ima namjeru živjeti i dalje, lako potmula pucnjava svakodnevno upozorava njegove vinogradare da rat još nije završio. Tome su prilagođeni i planovi razvoja — prije svega što bi u skoroj budućnosti trebao donijeti turizam, Zatonjane zanima ustroj Poljoprivredne zadruge, te način raspodjele novca s kojim su nedavno ukinute mjesne zajednice mogle raspolagati. Jer prije bilo kakvih koraka ka turizmu treba prvo znati tko će održavati komunalije

U IŠČEKIVANJU TRAJNOGA MIRA-I VLASTITOGA NOVCA

Stranica 5.

SRETAN USKRS

SJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

NA POMOLU ŽUPANIJSKA KRIZA?

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

S PODŽUPANOM, ALI BEZ PRORAČUNA

Ivo Baica, vijećnik HDZ-a, drugi je podžupan Županije šibenske za kojeg su uz vijećnike vladajuće stranke glasovali i neki članovi oporbe. Upravo ta činjenica, kazao je podžupan Baica, ulijeva nadu u početak tolerantnih rasprava u skupštinskim klupama.

Međutim, dobar početak nije značio jednako dobar i tolerantan nastavak sjednice. Već kod prihvaćanja rješenja o imenovanju upravnih odbora u šibenskim srednjim školama, Glazbenoj školi Ivana Lukačića, srednjoj školi Ivana Meštrovića iz Drniša i Informativnom centru, došlo je do nesuglasja između prijedloga oporbe i liste koju je Skupštini predložio Odbor za izbor i imenovanje. Nakon nekoliko stanki, te zasjedanja Kluba vijećnika HDZ-a i spomenutog Odbora, rješenja su uz neke izmjene, ipak prihvaćena. Nije, međutim, prihvaćen prijedlog da umjesto Drage Matića iz HDZ-a član Upravnog odbora Informativnog centra bude Zdeslav Matačić iz HSLS-a. Predstavnik klubova oporbenih stranaka, smatrali su da u Upravnom odboru te informativne kuće, uz jednog člana HDZ-a, Franu Bilića, drugi treba biti iz redova oporbe. Treći član Upravnog odbora Informativnog centra djelatnik je te ustanove Branko Bubica.

Teško je reći je li odbijanje prijedloga oporbenih stranaka rezultiralo neizglasavanjem Nacrta proračuna Županije šibenske, tek ostaje činjenicom da županijski proračun za ovu godinu nije dobio potrebna 22 glasa, a s obzirom na to da je 31. ožujka bio posljednji dan za njegovo donošenje zakonske posljedice mogu biti i te kako ozbiljne. Vijećnici oporbenih stranaka imali su niz primjedbi na Nacrt proračuna koji predviđa godišnji prihod od svega 9 milijardi dinara, te nisu pristali na kompromis što im ga je ponudila vladajuća stranka. Zdeslav Matačić (HSLS) objasnio je to riječima da ni vijećnici HDZ-a u raspravama o prethodnim točkama dnevnog reda nisu pristajali na kompromis.

Što slijedi? Prema Zakonu o lokalnoj samoupravi i upravi nedonošenje proračuna za posljedicu ima suspendiranje županijskih tijela i imenovanje povjerenika Vlade za Županiju šibensku koji je ujedno i privremeni rukovoditelj županijskog proračuna.

Iako je rasprava oko Nacrta proračuna zasjenila sva ostala zbivanja na sjednici Županijske skupštine valja spomenuti da su vijećnici dali suglasnost na izbor Ivana Plence za direktora javnog poduzeća «Vodovod i kanalizacija», a prihvaćeno je i izvješće o stanju u Medicinskom centru. Skupština je podržala i zaključke Druge konferencije Zajednice prognanika Hrvatske što ih je iznio saborski zastupnik Ante Dželalija.

VJEĆNICI OPORBE
U ŽUPANIJSKOJ SKUPŠTINI SAZVALI
KONFERENCIJU ZA NOVINARE

HDZ JE SRUŠIO PRORAČUN

Razlozi zbog kojih oporba nije prihvatila Nacrt proračuna nisu banalni razlozi, formalne prirode, kako tvrdi župan. Uspoređujući Nacrt proračuna koji iznosi 9 milijardi dinara sa susjednim županijama, Zadarsko-kninskom (30,5 mlrd.) i Dubrovačkom (17 mlrd.) proizlazi da je proračun šibenske županije manji za tri, odnosno, dva puta, a takvi su odnosi neprirodni i nelogični, kazao je vijećnik SDP-a, Joško Piše, objašnjavajući zašto Nacrt proračuna nije dobio zeleno svjetlo kod oporbe. Unatoč tome Nacrt je mogao proći jer je broj vijećnika HDZ-a (22) dovoljan za izglasavanje proračuna. Naime, po Zakonu o lokalnoj samoupravi i upravi proračuna prolazi uz apsolutnu većinu, dakle najmanje 22 glasa, a dobio ih je nedovoljnih 18. Dakle, kategorički su «oporbenjaci». «HDZ je srušio proračun» i sva odgovornost za njegovo nedonošenje «leži» isključivo na vijećnicima vladajuće stranke. Po istom Zakonu, 31. ožujka krajnji je rok za donošenje proračuna, na njeno mjesto imenovati povjerenike, te u skladu sa Zakonom o izboru predstavničkih tijela raspisati nove izbore. Dodatni razlog zbog kojeg Vlada može raspustiti Skupštinu je ne-

poštivanje 31. ožujka kao krajnjeg roka za donošenje županijskog Statuta. Pritom, navode vijećnici oporbe, nije napravljena ni diobena bilanca bivših općina Šibenik i Drniš, a trebala je biti, također zaključno s posljednjim danom u ožujku. Nije napravljena ni bilanca imovine Županije šibenske pa slijedom toga ni prihodi po toj osnovi nisu ušli u proračun. Sličan problem, istakao je vijećnik HSLS-a Zvonimir Zaninović, može se pojaviti i na razini grada s obzirom na to da ni gradska uprava nije poštovala zakonske rokove o donošenju statuta i proračuna.

Dr. Marijan Periša, vijećnik HNS-a, konstatirao je da materijali koje vijećnici dobivaju nisu popraćeni s dovoljno popratnih objašnjenja što je do izražaja došlo i na ovoj sjednici. Primjerice, kazao je, većina vijećnika nije znala da je proračun rađen po starom kontu jer novog još nisu donijeli Vlada i Sabor, odnosno, novi konto nije prihvaćen od Međunarodnog monetarnog fonda. Objašnjenje tomu, dr. Marko Steglič, vijećnik HSS-a traži u netolerantnosti, nestručnom radu i, ponajprije, u podcjenjivačkom odnosu vladajuće stranke prema oporbenim strankama. O tome, tvrdi oporba, rječitro govori i podatak da je tako važna točka kakva je županijski proračun na dnevni red stavljena «ne u pet nego minutu do podne», a pročelnik za financije nije našao za shodno ni da se pojavi na izglasavanju.

Ipak, sve je moglo završiti i drugačije. Da je proračun «došao» na Skupštinu prije dvadeset dana, da je popraćen odgovarajućim obrazloženjima, da se moglo vidjeti kakvi su bili zahtjevi korisnika proračuna, zašto su odbijeni ili prihvaćeni... sigurno se ne bi dogodilo ovo što se dogodilo, cijeni Piše. Ovakvo se nastavlja, stječe dojam da vladajuća stranka smatra kako je Skupština mjesto, ne za odlučivanje već za dizanje ruku, a oporba im dođe kao dekor. Takvim arogantnim pristupom onemogućava se demokratski način donošenja odluka. Smatrajući kako će se ova kriza uskoro pokazati korakom prema demokratizaciji, te da će se njome konačno staviti točka na «dekorativnu funkciju» Skupštine, a krenuti sa međustranačkom suradnjom u interesu Županije, konferenciju je zaključio dr. Marijan Periša.

ANTE MIKULANDRA, PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

MOŽDA SMO OVO I ZASLUŽILI

● Kako komentirate tijek zbivanja na Županijskoj skupštini?

— Ukupno gledajući zadovoljan sam i iznenađen rezultatima Skupštine, izuzevši točku sedam, Nacrt proračuna. Ta točka zapravo potvrđuje ono što se dogodilo na izborima u veljači '93. g., drugim riječima, ukoliko se budemo ponašali na način na koji se ponašamo sada, mi kao izabrani članovi stranke, na sljedećim ćemo izborima biti na strani onih koji su izglasali to što su izglasali, odnosno ono što mi nismo. Bit' ćemo u oporbi.

● Kako se moglo dogoditi da vaša stručna služba predviđi da je za donošenje Nacrta proračuna potrebna kvalificirana većina?

— Osnovom ponašanja naše stručne službe, odnosno mog pomagača na Skupštini moglo bi se možda i tako tumačiti nedonošenje proračuna. Ali duboko sam uvjeren da od svega ne bi došlo da nije bilo određenih nespretnosti u HDZ-u baš na današnjoj sjednici. O čemu se radi? Kad pogledamo dnevni red, kad vidimo da smo se usuglasili oko svih jedanaest točaka dnevnog reda, bilo je doduše sugestija da se nešto promijeni, ali sve je prošlo bez nekih velikih natezanja. Oko svega smo se suglasili, između ostalog i da drugi podžupan bude gospodin Ivo Baica koji je izabran i sa četiri glasa oporbe. Prema tome mi smo danas postigli neko jedinstvo i ne samo oko te točke dnevnog reda, suglasili smo se oko imenovanja direktora javnog poduzeća «Vodovod i kanalizacije» unatoč ranijim nesuglasicama, potom, jednoglasno je prihvaćeno izvješće o situaciji u Medicinskom centru, a znamo koliko se prašine dizalo oko toga. Kod prijedloga o rješenju i imenovanju upravnih odbora u srednjim školama i Informativnom centru nastao je problem. Umjesto da to dođe na glasovanje bez ikakvih upada, bez ikakvih dodatnih prijedloga, jer je Odbor za izbor i imenovanje utvrdio kandidate, oporba je dala prijedloge izmjena na prijedlog rješenja, a HDZ svoje viđenje njihovih prijedloga, te nakon toga ponovo se stvari problematiziraju postavljanjem na «razinu Drniš — Šibenik», tipa puno je Drnišana ovdje, malo Šibenčana tamo...

● Dakle, Vi smatrate da je, da tako kažem, sporna bila, rekla bih, dobronamjerna izjava gospodina Odaka koji je kazao da Drago Matić kao Drnišanin i potencijalni član Upravnog odbora Informativnog centra može to mjesto ustupiti nekom «domaćem» upravo zbog toga da ne bi došlo do problematiziranja o kojem govorite.

— Ne bih kazao da je bila sporna, ali nije bila potrebna, jer je nakon toga nastalo natezanje.

● Oporba se «zainatila»?

— Ponašali su se onako kako su procijenili da se treba ponašati.

● Slažete li se s njihovom tvrdnjom da je «proračun srušio HDZ»?

— Ne bih se složio s tim terminom srušio, ali, kako sam već rekao, osnovom ponašanja nadležnih službenika mogu kazati da se o svemu nije vodilo dovoljno računa.

● Što kažete na to da pojedini vijećnici HDZ-a nisu uopće došli na sjednicu, a neki su je naprosto napustili, u nekim slučajevima neposredno prije točke o Nacrtu sporazuma?

— Da napravim malu digresiju; na konstituirajućoj sam sjednici prilikom imenovanja na mjesto predsjednika Županijske skupštine kazao da to nije samo čast već i odgovornost. I danas to isto mislim, ali mi se čini da svi ne misle da je biti vijećnik i čast i odgovornost. Ima mnogo onih što loše žive, a oni koji ne dolaze na sjednice primaju dvije državne plaće. Ako se sedam dana ranije zna da je Županijska skupština u četvrtak, onda se treba organizirati i trideset prvog ožujka biti u Šibeniku a ne u Zagrebu.

● Vjerujete li da će današnja zbivanja povući zakonom predviđene konzekvence ili postoji mogućnost da do ponoći bude održana još jedna sjednica...

— To je čista pravna kategorija, u svakom slučaju trebamo vidjeti kako to razriješiti ako je uopće moguće, a da li će se do ponoći održati još jedna Skupština ili ne, no to zaista ne mogu odgovoriti. Ako ne nađemo rješenje ima onih koji ga moraju naći, Vlada, Sabor, Predsjednik... Mi ga u Županiji očito ne možemo naći. S obzirom na ponašanje nekolicine vijećnika čini se možda da to i zaslužujemo. Nije prvi put da se ovako nešto događa, na kraju krajeva, slične se stvari događaju i na Saboru, još kažu da to nije dovoljno žestoko, da su saborske rasprave još uvijek fine u odnosu na engleski, ili talijanski parlament gdje se gađaju... Dobro, slučaj Bobetko... Šalim se.

● Hoće li nakon svega netko u HDZ-u postaviti pitanje stranačke stega?

— Najveći je problem u tome što je stranačka stega davno prekršena. Središnjica se nije očitovala o tom pitanju. A teško je zauzimati stavove i zalagati se za nešto na pola puta. Pristupajući stranci 1989. godine prihvatio sam pravila igre, od njih ne odstupam a kad uvidim da odudarim od tih pravila, dakle, da ne poštujem stranačku stegu, istupit ću iz stranke. Za sada kroz HDZ sve dobro funkcionira bez obzira na to što znam da u HDZ-u ima svega i svačega. Slažem se s onima koji HDZ kritiziraju, ali ne i s onima koji inzistiraju na prvoborcima. HDZ-u trebaju prvenstveno razumni ljudi. Prvoborcima svaka čast, mogu i ja za sebe reći da sam prvoborac, ali na tomu ne inzistiram. Inzistiram na razumu i to je jedino na čemu ću temeljiti svoje članstvo u HDZ-u. A o pitanju stega u ovoj situaciji mi u Županiji ne možemo ništa napraviti pa neka napravi Središnjica. Na kraju krajeva ona je na potezu već godinu dana.

● Pojeo vuk magarca?

— Ne bih rekao!

Pripremile:

Živana PODRUG
Linda MILIŠA

DOŠLO JE VRIJE ME



Jedan od neuspjelih pokušaja Drnišana da se vrate svojim ognjištima

ODRŽANA ČETVRTA
SJEDNICA GRADSKOGA
POGLAVARSTVA ŠIBENIK

POREZI - PRIHODI GRADA

Prema Nacrtu proračuna grada Šibenika što je prihvaćen na četvrtoj sjednici Gradskog poglavarstva održanoj u četvrtak, 31. ožujka, javne potrebe grada iznose 20 milijardi i 541 milijun HRD. Prema Nacrtu proračuna grada, ostaju 2,5 milijarde HRD neraspoređenih, a 300 milijuna HRD predviđeno je kao stalna rezerva za potrebe grada.

Kako osigurati ta sredstva? Prema Nacrtu proračuna najviše prihoda grad će ubirati od poreza na dobit, na promet nekretnostima, te od poreza na igre na sreću. S druge strane, najviše sredstava u koloni rashodi odnose se za snosjenje troškova za rad tajništva i gradskih upravnih odjela. Članovi Gradskog poglavarstva na istoj su sjednici prihvatili i Prijedlog zaključaka u svezi s raspolaganjem s dijelom sredstava iz tekućih rezervi proračuna. Tako, gradonačelnik Šibenika, prema tom prijedlogu može mjesečno samostalno raspolagati s 10 milijuna HRD. Porezna uprava Šibenik obavljati će, kako je na sjednici odlučeno, poslove naplate prihoda grada, što će joj biti plaćeno. Ono što će čim prije biti potrebno riješiti način je kontroliranja rada porezne uprave u dijelu poslova koje će obavljati za gradsku upravu, kazano je na sjednici.

Na dnevnom redu sjednice Gradskog poglavarstva našlo se i nekoliko pitanja iz komunalne djelatnosti. Tako se Gradsko poglavarstvo obvezalo da će sačiniti novu Odluku o obavljanju sahrane umrlih osoba, koju će potom razmotriti i Županijska skupština. Do tada i dalje će na snazi biti Odluka donesena još 1982. godine prema kojoj prijevoz u mrtvačnicu na gradskom groblju Kvanj može obavljati jedino javno komunalno poduzeće «Čem-presi». Istodobno, prihvaćeno je i povećanje cijena pogrebnih usluga tog javnog poduzeća. Umjesto dosadašnjih 72.000 HRD prosječni troškovi ukopa iznositi će 390.000 HRD. Članovi Gradskog poglavarstva prihvatili su i prijedlog zaključaka o visini osnovice za određivanje plaća djelatnicima Gradske uprave. Prema tom prijedlogu ona će iznositi oko 1,7 milijuna HRD. K.R.

ŠJEDNICA ŽUPANIJSKOGA POGLAVARSTVA

DONESEN PROGRAM ODRŽAVANJA I IZGRADNJE NERAZVRSTANIH CESTA

Programom održavanja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta u županiji predviđeno je milijardu dinara, od kojih za pojačano održavanje prometnica u gradovima i općinama ide 592 milijuna dinara, za tekuće održavanje 203 milijuna, a ostatak ide u interventna sredstva županije i troškove upravljanja nerazvrstanim cestama.

Nemajući većih primjedbi na iznose za pojedine ceste članovi Poglavarstva ocijenili su spornom visinu troškova upravljanja nerazvrstanim cestama, a postavili su i pitanje održavanja otočkih cesta, koje su izuzetkom otoka Murtera nisu ušle u plan. Drago Matić, u Poglavarstvu zadužen za promet i veze, upitao je kako sredstva za upravljanje mogu biti veća od ukupnih sredstava namijenjenih za rekonstrukciju, izgradnju i održavanje nerazvrsta-

nih cesta na područjima primoštenske, vodičke, tišnjanske, skradinske i svih drniških općina zajedno. Odlukom tih općina, odgovoreno je, poslovi upravljanja prenijeti su na šibenski Fond za stambeno komunalnu djelatnost što bi spomenute općine u tekućoj godini koštalo preko 96 milijuna dinara, odnosno preko 9,6 posto svih sredstava. Ocijenivši da je to previše sredstava Poglavarstvo je Fondu dozvolilo korištenje sredstava u iznosu od pet posto dok će se ostatak prebaciti u interventna sredstva županije. Županija Fondu može platiti za dogovoreni posao i više od tih pet posto, ali posao mogu obaviti i općine odnosno gradovi u svom aranžmanu, iz čega proizlazi da im pripada i dio sredstava predviđen za troškove upravljanja.

Poglavarstvo je donijelo i odluku o koeficijentima za djelatnike Upravnog odjela i Tajništva čime će se njihove plaće dovesti u ravnopravan odnos s plaćama djelatnika zaposlenih organima i tijelima kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu.

ŠIBENSKI GOSPODARSTVENICI OBNOVILI RAD PRIVREDNE KOMORE:

IZABRANO GOSPODARSKO VIJEĆE ŽUPANIJSKE KOMORE U ŠIBENIKU

Na skupu održanom u Krešimiru domu proteklog petka šibenski su gospodarstvenici izabrali 17 članova Gospodarskog vijeća Županijske komore u Šibeniku. Predstavnici šibenskog i drniškog gospodarstva zastupljeni su po djelatnostima čije će interese ubuduće zastupati. To su Petar Rajević, predstavnik crne metalurgije i prerade obojenih metala, Zdravko Petković (prerada obojenih metala) inž. Zdenko Zračić (brodogradnja), inž. Joško Dičak (prerada kemijskih proizvoda), inž. Stanko Duvančić (poljoprivredna proizvodnja), inž. Gojislav Krnić (visokogradnja), Vitomir Juraga (pomorski promet), Maksim Brkić-Pancirov (trgovina na malo), Zdravko Kulušić (ugostiteljstvo), Zdravko Šparada i inž. Ivan So-

U Gospodarsko vijeće izabrano je sedamnaest članova - predstavnika svih gospodarskih grana s područja Šibenika i Drniša. Istaknuto je da je gospodarstvo županije tijekom minulih ratnih godina, iako gotovo paralizirano, pokazalo i iznimnu žilavost. Kada nastupi mir, s obzirom na velik interes stranoga kapitala za ulaganja na ovom području, gospodarstvo će vrlo brzo krenuti naprijed

bensku. «Imat ćemo vlastitu gospodarsku komoru, koja će u ovome vremenu imati daleko veću ulogu negoli u prijašnjem sistemu, kada je komora bila samo fasada politike i imala perifernu ulogu. I danas me još znaju pitati kada će županija napraviti tvornicu? Odgovaram im da je to vrijeme prošlo, da država više neće biti kreator gospodarske politike i da će od sada odlučujuću riječ imati investitori i njihovi ekonomski interesi, bez politikanstva.» Josip Matek, predstavnik Hrvatske gospodarske komore sa sjedištem u Zagrebu, istaknuo je da Komora i u krajevima Hrvatske koji su pod neprekidnim neprijateljskim okruženjem, ne odustaje od osnivanja komorskog sustava. Izbor gospodarskog vijeća treba još obaviti u Gospiću, a ovo vrijeme, općenito, prema Mateku, treba iskoristiti za razvijanje sustava, da se mirno razdoblje dočeka spremno. Josip Matek iznio je i kratak povijesni pregled razvoja komorskih sustava u svijetu i kod nas, istaknuvši da su komore u prijašnjem sustavu bile organ države i vlasti, u cijelosti instrumenti vladajuće politike. Kakav komorski sustav razvija Hrvatska? Takav — kazao

je Matek, u kojem komore za svoj rad, i rad svojih članova ne mora nikome polagati račune. Obveza je jedino poslovati i postupati u skladu sa zakonom. «Medutim, ukoliko u Gospodarskom vijeću Privredne komore i nema predstavnika neke od gospodarstvenih struka, povezanost do Vlade osigura i čak 30 strukovnih udruženja, koliko ih djeluje širom Hrvatske», kazao je Josip Matek. Skup je pozdravio i Berislav Bušelić, predstavnik Hrvatske udruge sindikata, i kazao da će se i HUS formirati po županijama. «Nadamo se da će i Komora i sindikat dati svoj obol u razvoju sindikata u cjelini» kazao je Bušelić. Voditeljica županijske komore u Šibeniku, dr. Mirjana Knežević-Grubišić kazala je da je gospodarstvo županije šibenske u posljednje tri godine poslovalo otežano, ali da je pokazalo žilavost, iako rezultati u tome vremenu nisu bili poticajni. Medutim, za ulaganja na ovom području velik je interes stranoga kapitala, pa će uz ulaganja, i znatne mogućnosti resursa na ovome području, županijsko gospodarstvo s nastupom mira krenuti vrlo brzo naprijed — rekla je dr. Knežević-Grubišić. B. PERIŠA



ža (turizam), Ivo Šinko (bankarstvo), dr. Neven Ninić (Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje), dr. Ivo Jakovljević (Ministarstvo prometa, pomorstva i veza), Josip Morić (lučki promet i veze), Joško Maričić (komunalne djelatnosti) i Miljenko Stošić (tekstilna industrija).

Skup gospodarstvenika županije šibenske pozdravio je među ostalima i župan Paško Bubalo. On je istaknuo da je izbor članova Gospodarskog vijeća županijske komore u Šibeniku značajan dan za županiju šib-



(Snimio: V. POLIĆ)

POVRATKA!

PISMO ANTE
DŽELALIJE
PREDSJEDNIKU
TUĐMANU

Sedamnaest tisuća prognanih Drnišana, baš kao i prognani Vukovarci, Slunjanici i svi ostali Hrvati koji su morali napustiti vlastita ognjišta pred srpskom agresijom, nakon tri godine prognosti s nestrpljenjem očekuju dan kada će im se omogućiti povratak u napuštene i u međuvremenu razrušene domove, stoji u pismu što ga je predsjedniku Republike Hrvatske uputio saborski zastupnik Ante Dželalija. Povratak u «ružičaste zone», stoji dalje u pismu, može označiti svojevrsni preokret, početak povratka i otvaranje nade prognanicima da će se u najeksplicitnije vrijeme vratiti

svojim kućama. Prognani iz područja označenih kao «ružičaste zone» traže samo ispunjavanje donijetih rezolucija, piše Dželalija, tim više što se i sam predsjednik u svojoj mirovnoj inicijativi založio za što hitniju uspostavu hrvatske vlasti u «pink zonama». Prognanici, tvrdi u pismu Dželalija, i dalje vjeruju u predsjednikovu politiku, baš kao što su vjerovali '90., ali i tijekom cijelog rata, te ga mole da se prilikom razgovora o produženju mandata UNPROFOR-a založi za što skoriji povratak prognanika. Na taj bi se način, kaže se dalje u pismu, vratila nada i vjera u bolje sutra. Život u prognosti kalvarija je na koju su prognanici pristali zbog Hrvatske. Za dobrobit Hrvatske i dalje su spremni na žrtve i odricanja, no sada, za dobro Hrvatske žele povratak u svoje domove, na zgarišta svojih kuća. Na kraju svog pisma predsjedniku Tuđmanu, Ante Dželalija u ime prognanih izražava nadu da će sadašnji mandat UNPROFOR-a biti posljednji tijekom kojeg će ih se progniti, ubijati i paliti im domove. Štoviše, prognanici su uvjereni da je došlo vrijeme povratka, obnove i života dostojan čovjeka. L.M.

KRONIKA

Na sastanku Aktiva ravnatelja šibenskih osnovnih škola bilo je riječi o organizacijskim propustima u provođenju natjecanja učenika u okviru POKRETA ZNANOSTI MLADIMA I ŠKOLSKIH SUSRETA LIDRANAO 94. Ravnatelji nisu zadovoljni provođenjem natjecanja na općinskoj razini pa su zatražili da u drugom krugu natjecanja, na županijskoj razini, bude bolja organizacija te da se komisije popune novim članovima. Razgovaralo se i o financiranju prijevoza djelatnika osnovnih škola te je dogovoreno da se napravi anketa među djelatnicima putnicima kako bi se konačno prestalo s optužbama o malverzacijama s pokaznim kartama.

Violinistica Tamara Smirnova-Šajfer i pijanistica Mira Flis-Šimatović nastupile su u Gradskoj vijećnici. Na programu koncerta što ga je organizirao šibenski Centar za kulturu bila su djela Tartinija, Bethowena, Šostakovića i Josipovića.

Cvjetnica, odnosno Nedjelja muke kojom u katoličkom svijetu počinje Veliki tjedan, obilježen je i u Šibeniku. Ispred crkve svete Barbare blagoslivljale su se maslinove grančice, a potom su vjernici odlazili pred Katedralu gdje je održana misa. Obred cvjetnice predvodio je šibenski biskup dr. Srećko Badurina.

Šibenski župan Paško Bubalo, primio je u oproštajni posjet, Christianne Danielo, stalnu predstavnicu francuske humanitarne organizacije ESPCIR

u Šibeniku. Tom se prigodom župan zahvalio za sve što je «Espoir» učinio šibencima u najtežim ratnim trenucima i predao joj zahvalnicu za izuzetne napore u domovinskom ratu. «Espoir» je primoran zatvoriti šibensku podružnicu, kazala je gospođa Danielo, zbog loše financijske situacije. Ipak, veza Šibenika i «Espira» time neće biti prekinuta budući da će se sva sklopljena kumstva francuskih obitelji i šibenske djece održavati i dalje.

U marini Kremik u Primoštenu ima trenutačno dvadesetak nautičara, pretežno Austrijanaca. Predviđa se da će stići još dvadesetak nautičara koji u marini Kremik imaju svoje brodove. U toj primoštenskoj marini počela je raditi i recepcija što znači da je marina i službeno otvorena za ovu sezonu. S.G.

Šime Vlašić, v.d. direktora Turističkog saveza Turističke zajednice Županije šibenske

— Kada se turizam na šibensko područje ponovo vrati, zajednica neće imati problema s financiranjem. Ne možemo zanemariti podatak i činjenicu da se u vrijeme turističkih sezona na šibenskom području ostvarivalo četiri milijuna noćenja. Istina, veći dio prihoda će ostajati u uredima turističkih općina, a jedan manji dio će pripadati županijskoj turističkoj zajednici. Pretpostavlja se, naime, da će u novom ustroju i radu, značajniju ulogu imati općinske turističke zajednice u odnosu na prije. Stoga i gro prihoda ostaje u njima, a županijskoj zajednici će pripasti oko deset posto sredstava. No kako mi živimo u vremenu koje je umjetno, kada je riječ o turističkoj djelatnosti, teško je u ovom trenutku ocjenjivati je li ili nije takva organizacija i raspodjela sredstava dobra ili ne. Zakonska regulativa je donesena u vrijeme kada je turizma zapravo nestalo, pa je bez ključnih pokazatelja nemoguće prosuđivati i ocjenjivati nešto što u stvarnosti ne živi, reći će Vlašić.

Zajednički rad

Što se tiče koordinacije i rada ureda, izravni dodir s državnim turističkom zajednicom ima županijski ured, a kontakti i zajednički rad županijskog ureda i općinskih ureda ostvarivat će se svakodnevno i na terenu. Nedavno je, kaže Vlašić, održan sastanak svih turističkih djelatnika s područja Županije s ciljem da se sagleda trenutno stanje i dogovori što je moguće i kako učiniti za dolazeću turističku sezonu. Za promičbu treba strahovito puno novca. Primjerice brošura «Rivijera Ši-

ti, možda više iz želje da vide što je Dubrovnik danas, a manje zbog toga što je on nekada bio turistička metropola. Više šanse imaju otoci kao Korčula, Brač, Hvar... A što se šibenskog područja tiče, o masovnom turizmu je nemoguće govoriti. Turistički, hotelski kapaciteti popunjeni su prognanima i izbjeglima. Šibenik ima svoje šanse jedino u nautičkom turizmu. Realnije šanse od Šibenika za nekakav kvalitetniji turistički promet ima Primošten.

No, bojim se da je i za to pomalo kasno. Zašto? Pa stoga što su hotelski kapaciteti trenutno «zauzeti» s vojnicima UN-a. Ukoliko na uskršnje blagdan ne dođu prvi gosti, teško je očekivati da će oni doći u vrijeme ljetne sezone. Primošten ima financijsku korist što je udomio UNPROFOR, ali vojnik nije gost. Osobno mislim da bi, zbog budućnosti, daleko veća reklama bila da se za Uskrs te hotele otvorilo za goste. Primošten je svoje hotele i prije punio tzv. avio-gostima. Kažem, udomljavanje vojnika UN-a je možda trenutna korist, ali dugoročno gledano to nije najbolje rješenje», mišljenja je Vlašić.

Vojnik nije turist!

Za razliku od drugih hotelskih kuća na području Šibenske rivijere, Primošten je, drži Vlašić, imao priliku ponuditi svoje raspoložive i pripremljene kapacitete gostima, a ne vojnicima. Financijska korist bi u tom slučaju bila možda manja. «Ali, što prije krenete bit će lakše ubuduće. Ako s ponudom i primanjem gostiju niste krenuli ove godi-

ne, morat ćete to učiniti dogodine. Nakon svega što se zbilo na našem prostoru, u turizmu mi zapravo moramo krenuti od nule. Posebno, ovom masovnom turizmu. Turistička djelatnost je ovdje prekinuta nasilno i ne možemo očekivati da će se ona vratiti «s neba». Povratak turizmu će ići postepeno, korak po korak. Primošten je, po mojem mišljenju mogao biti taj prvi korak. No, bojim se da je za ovu turističku sezonu, pa i pod uvjetom da nakon svibnja u tamošnjim hotelima više ne budu vojnici. Pogotovu će biti teško ako se ugovor o boravku vojnika UN-a produži i nakon svibnja», govori Vlašić.

Mišljenja je da treba dobro razmisliti, te sagledati što je interes poduzeća, a što širi županijski interes. «Ako je turistička djelatnost temeljnim opredjeljenjem Županije, a svi kažemo da to jest, onda bi o oživljavanju turističke djelatnosti i prvim koracima u tomu trebalo više povesti računa, na razini grada i Županije, kako sutra ne bi bilo kasno», kaže.

Bilo kako bilo, u nautički turizam svi ulažu i od njega očekuju najviše. Svjesni težine trenutka u kojem dočekujemo još jednu turističku sezonu, bez velikih izgleda za dobrom «žetvom», turistički djelatnici rade i pripremaju se onoliko koliko im to novčana sredstva dozvoljavaju. «Zaista je teško, ali nadu nikada ne treba gubiti», kaže na kraju razgovora Šime Vlašić.

Katarina RUDAN



Š. Vlašić

Nada mora živjeti!

Prema svemu sudeći, Šibenik i njegova rivijera i ovu će turističku godinu i sezonu proći nezapaženo. Bez velikih gužvi po ulicama, hotelima i plažama. Od takozvanog masovnog turizma nitko ne očekuje čuda. U turističke kapacitete šibenske regije, koju već treću turističku sezonu, a i godinu «zaposjedaju» ne svojom željom ili krivnjom prognanici i izbjeglice, ni ovoga ljeta neće doći domaći ili strani turisti. Koliko god političko-sigurnosne prilike i budu stabilne, malobrojne su turističke kuće ili poduzeća koji su spremni primiti goste. Jasno je i zbog čega. Kada bi prognanici i izbjeglice sutra napustili hotelske i ostale smještajne turističke kapacitete na području Županije, te kada bi bilo sredstava za adaptaciju i uređenje objekata, ipak je ostalo premalo vremena za početak, odnosno obnovu turističke djelatnosti na šibenskom području. Osim ključnog pitanja političko-sigurnosne situacije, kvalitetne prometne povezanosti šibenske rivijere s Hrvatskom i svijetom, kako kopnene, tako zračne i one vodenim putem, pitanje je u tomu koji bi se gosti i pod kakvim uvjetima vratili ovom dijelu Dalmacije?

Temeljiti pristup — kako?

Malobrojni turistički djelatnici na sva ova pitanja, u ovom trenutku i ovakvim prilikama, mogu dati odgovore. Sjećaju se zlatnih turističkih godina i sezona, ali... Da nije tog višegodišnjeg ALI! Činjenica je da oživljavanje turističke djelatnosti na našem području iziskuje ozbiljan, mudar i sveobuhvatan pristup. Stoga ne čude niti dvojbe o tomu da li je u primjerene i turizmu namijenjene kapacitete trebalo ili ne primiti vojnike UN-a. «Vojnik je vojnik, a ne turist», kazuju brojni. No, isto tako je otvorenim pitanjem kako financijski preživjeti i što se u ovim (ne)ratnim prilikama moglo i može učiniti na promičbi turizma šibenske rivijere! U ovakvim prilikama, prema svemu sudeći, najviše nade i izgleda ima nautički turizam. Upravo na području Županije šibenske se nalazi veliki potencijal hrvatskog nautičkog turizma. Oko 30 posto s 3,5 tisuće vezova. Predstavljanje na brojnim općim turističkim te nautičkim sajamima diljem Europe kazuju da interes nautičara i želja za povratkom u ovaj dio hrvatskog mora, Dalmaciju, pa tako i šibensko područje postoji. Upravo u nautički turizam svi ulažu «asa», uz činjenicu da je nautički

turizam na šibenskom području ove godine, više nego prošle, propagandno i komercijalno predstavljen na brojnim sajmovima u Europi. Želja i namjera turističkih djelatnika bila je da kvalitetno, dostojno i komercijalno predstave i ponude upravo ovaj vid turističke djelatnosti. U svemu, značajna je uloga Turističkog ureda turističke zajednice Županije šibenske, kojoj je ključna zadaća promičba turizma na ovom području. Zadaća ovog Ureda je bila i jest objedinjavanje svih interesa turističkih društava, subjekata, na području Županije.

Problem — sredstva

— Prema nekadašnjem ustroju, to su bila turistička mjesta, a sada su to turističke općine. U svakoj općini ima više turističkih mjesta. Prije smo, recimo, imali 24 turistička mjesta, a danas imamo nekoliko turističkih općina. To su Murter, Vodice, Primošten, Skradin i grad Šibenik sa svojim priobaljem. Osnovna zadaća turističke zajednice je izdavačka djelatnost cilj koje je promičba turizma na ovom području. Riječ je, dakako, o propagandnom materijalu kao što su brošure, planovi grada, kulturni sadržaji, snimanje filmova, spotova i sve ostalo — kazuje vršitelj dužnosti direktora Turističkog ureda turističke zajednice Županije šibenske Šime Vlašić.

Najveći problem u svemu je nedostatak novca. Vlašić, govoreći o tom problemu, naglašava da «je glavna nevolja u tomu što živimo u vrijeme kada je najteže namaći novac». Ova Turistička zajednica rat je «dočekala» s pet djelatnika, danas ih je dvoje.

— Godinu i pol dana smo bili bez osobnih dohoda i sredstava za pokriće materijalnih troškova. Jednostavno, bili smo ostavljeni na cjedilu. Tek u svibnju 1993. godine ponovno smo u radnom prostoru dobili struju i telefon. Jasno je da u tim prilikama nismo imali sredstava za bilo kakvu izdavačku djelatnost, govori Vlašić. Na traženje i inzistiranje turističkih djelatnika iz tri ratom najviše pogođene županije, Dubrovačke, Zadarske i Šibenske, Turistička zajednica Hrvatske je odredila da od srpnja prošle godine osigurava sredstva za dva djelatnika, te za materijalne troškove ureda. Da nije toga, ured bi se davno ugasio, tvrdi Vlašić. U vrijeme zlatnih turističkih godina, problema s financiranjem zajednice nije bilo. Sredstva su se namicala iz boravišne takse i zajednici je tada pripadalo 70 posto sredstava od boravišne takse.

benik» što je u tisku, koštalo će oko 60 tisuća njemačkih maraka.

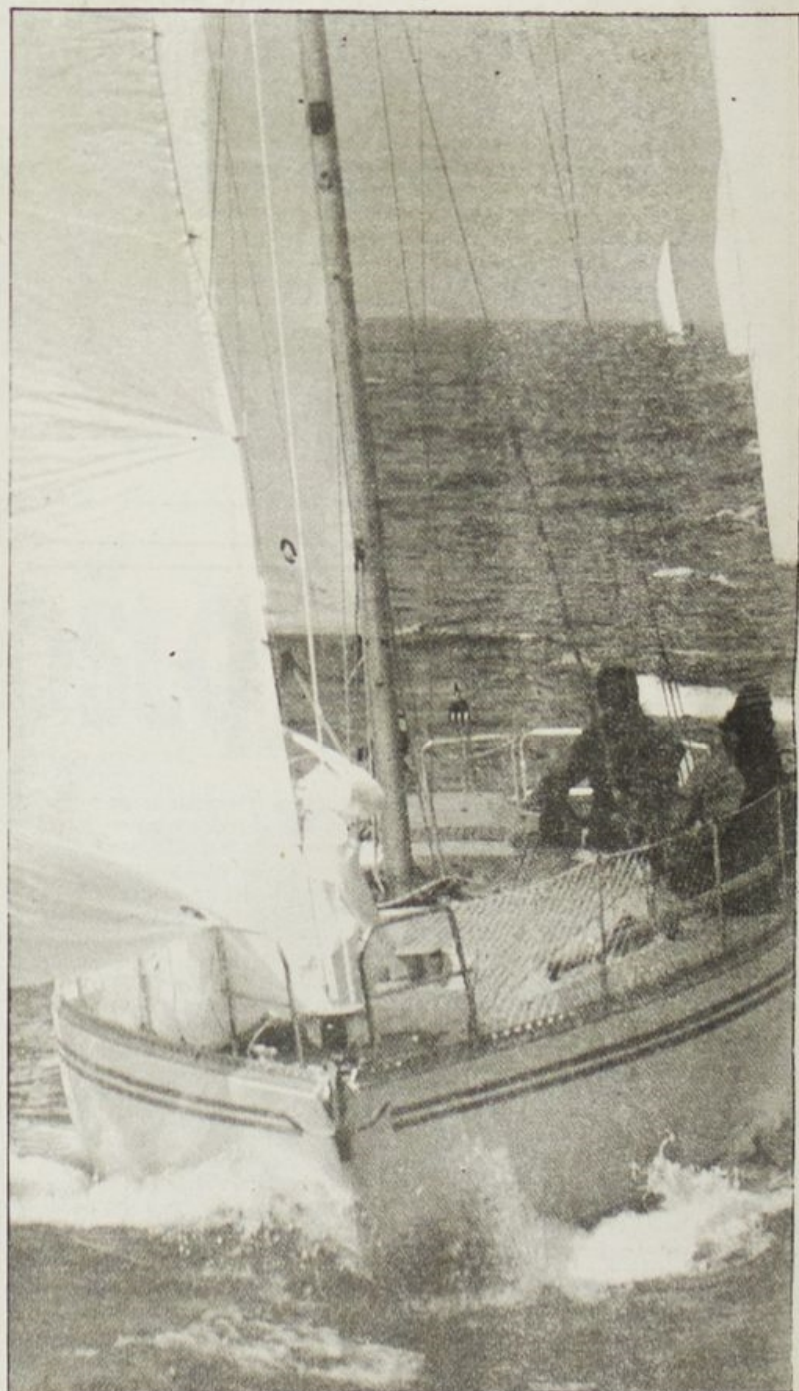
— Ona je rađena prilično skromno, koristili smo stare fotolite, bez novih dosnimavanja i zahvaljujući dobroj volji ljudi koji su radili na izradi brošure, uspjeli smo ju kako tako složiti. Iz tiska je izašlo 15.000 komada, a izaći će još 45.000. Da smo išli na izradu brošure po sistemu «ključ u ruke», to bi koštalo najmanje 200 tisuća DEM. No, kako smo mi od države za tu namjenu dobili 65.000 DEM, morali smo u te okvire i svesti. Izvornih, vlastitih sredstava nemamo, i dok je to tako ovisimo o sredstvima koja nam dostavi država, kazuje Šime Vlašić.

Isto je i s odlaskom na sajmove. Njih je, posebno u proljetno vrijeme, gotovo svakodnevno diljem Europe i svijeta. Na nekim od sajmova šibenski turistički djelatnici imali su priliku biti i predstaviti šibensku turističku regiju. U sklopu promičbene turističke djelatnosti, Hrvatska turistička zajednica je odlučila Šibeniku dati pravo da se predstavi na turističkom sajmu u Udbinama što će biti održan od 9. do 17. travnja ove godine. To je prilika da se na sajmu, kako kaže Vlašić, «pojavi čovjek iz Šibenika, te da se čuje naš glas i predstavi naše turističke mogućnosti. Inače, naši predstavnici su do sada bili na četiri turistička sajma u Europi, a ovo je još jedna prilika da se predstavimo i ponudimo ono što u ovom trenutku objektivno možemo.»

Nautički turizam — as u rukavu?

Svih ovih ratnih godina najviše se očekivalo od nautičkog turizma. Prema svemu sudeći, tako je i ove turističke godine i sezone. Vlašić drži da će se teško strani turisti uputiti na ljetovanje u Dalmaciju kopnenim putem, odnosno preko Maslenice. «Maslenica je za nas, ali ne i za turiste», kaže. Drži da će velika stvar za Dalmaciju, pa tako i Šibenik biti pojačane brodske veze s Italijom. «To je, mislim, jedina realna mogućnost da na ovo područje dođe određeni broj stranih gostiju. Držim da najveće nade, jer nada mora živjeti, i ove sezone mora biti u nautičkom turizmu.

Jedino taj vid turističke djelatnosti nije u ovim ratnim prilikama zamro. Masovni turizam, objektivno govoreći, moguće je očekivati na području makarske rivijere, dok za područje Dubrovnika mislim da će to imati isplivački značaj. Dubrovniku će se vraćati stari gos-



Od masovnog turizma niti ove turističke sezone na šibenskom području neće biti ništa. Nautički turizam — as u rukavu? Tako misli većina

ZATON, SJEVERNO PREDGRAĐE ŠIBENIKA

U iščekivanju trajnoga mira - i vlastita novca



Elida Pamić: «Nas se ne može tretirati kao neki gradski predio, Zaton ima svoje specifičnosti»

Biskup šibenski Srećko Badurina za lanijsku je proslavu sv. Roka, zaštitnika Zatonu, nastojao do sela stisnutog na «lijevu ruku» od ulaza u Prukljan stići brodom. Kao da je slutio da će na kraju plovidbe reći: «Tek sada vidim koliko je lijep Zaton!» I jest lijep, posebice kada znamo da je mogao biti porušen, da je moglo biti gore. S terase «Rivijerina» restorana «Vrulje» puca vidik na «najbolju veslačku stazu na svijetu» uronjenu u bonacu, a jedini jači zvuk dolazi od traktora u prolazu: Zatonjani su oduvijek cijenili zemlju, a sada obrađuju i parcele za koje prije nije bilo vremena. O tome razgovaramo s gospodom Elidom Pamić, inače ravnateljicom OŠ Jurja Šizgorića, koja je, nakon što su ukinute mjesne zajednice, pa tako i zatonska, nase preuzela «moralnu obvezu da kao članica vladajućeg HDZ-a barem donekle preuzme poslove nekadašnje mjesne zajednice, dok se ne ustroje mjesni odbori i započnu raditi prema novom Zakonu».

Teško je mjestu bez domaćina, pa tako gđa. Pamić, u vakuumu nastalom u ustroju lokalne samouprave dok se ne izradi statut s kojim će se to regulirati, kao jedan od većih problema u tom «međuperiodu», ističe blokadu računa nekadašnjih mjesnih zajednica.

Čiste ispred svojih vrata

«U onom proteklom ustroju, uza sve njegove nedostatke, mi smo u Zatonu imali vlastiti novac s kojim smo mogli raspolagati. Iz toga smo fonda čistili selo, održavali puteve, nasade, groblje, bilo je nekoliko ljudi koji su o tome brinuli i znalo se tko o tome vo-

di brigu» — govori Elida Pamić. Otkako s novcem raspolaže općina, u njihovoj je nadležnosti čak i plaćanje računa mjesne zajednice, a u Zatonu je postignut dogovor oko toga «da ne smiju osvanuti zatrpani smećem», ali da netko mora brinuti i o septičkim jamama. U najkraćem, do sezone svatko u Zatonu čisti će ispred svojih vrata, dok Statut ne odredi drugačije. Zatonjani ne znaju još uvijek niti da li će, zajedno s bivšom MZ Raslina biti jedinstveno područje, ali bez obzira na to, Elida Pamić kaže da je Zaton u proteklom ratnim godinama, uza sva lokalna prepucavanja oko politike, pokazao jedinstvenost i «dispet», kao osobine koje su Zatonjane oduvijek u kriznim trenucima držale na okupu. U mjestu živi oko 1100 stanovnika, oko 500, zajedno s potomcima je u Zagrebu, i svima im je na srcu razvoj mjesta. Pravi šok za Zatonjane bili su rigorozni propisi Nacionalnog parka «Krka», kada se u «projekcijama» za budućnost isticalo da «Zaton ionako izumire», i kada se jedva mogao obojiti prozor bez posebne dozvole, ali, kaže Elida Pamić, demografska slika Zatonu sve je bolja. U vrtiću je dnevno preko tridesetoro djece, radi i škola za učenike do četvrtog razreda osnovne, a više nikome nije namjera štititi prirodu u tolikoj mjeri da se Zatonjane «stavi u rezervat». Zatonjani su tradicionalni poljoprivrednici i čitavo mjesto čeka na novi Zakon o poljoprivrednim zadrugama. Obrađuju se doslovce, svaki pedajl zemlje, obnovljene su i parcele za koje prije «nije bilo vremena», ali se Zatonjani pitaju što će biti s njihovom zemljom koja je okupirana? I hoće li država pomoći s kreditima ljudima u kraju gdje se oduvijek znalo da zemlja nikada neće iznevjeriti?

Strpljenje za preporuku

«Kada znamo da je grad onakav kakav je, pitamo se, tko će Zaton održavati čistim?» — govori Elida Pamić o razmišljanjima u selu. Prema njenom

mišljenju, ni u kojem slučaju nije se smjelo dogoditi da se mjesnim zajednicama ugase računi. «Ne budemo li mogli imati vlastiti račun, ne budemo li mogli ništa organizirati, sumnjamo da će to netko u općini moći raditi umjesto nas, s toliko gospodarskog osjećaja za Zaton kao što to možemo mi ovdje», kaže Elida Pamić i dodaje kako se nada da se novac s računa mjesnih zajednica neće «preljevati» za ostale potrebe grada, jer narod Zatonu na to sigurno neće pristati, uza sve uvažavanje teškoća koje hrvatska država ima u počecima svoga ustroja. Tim više — napominje gđa. Pamić — što se Zaton ne može tretirati kao i neki gradski predio, jer je mjesto s vlastitim posebnostima.

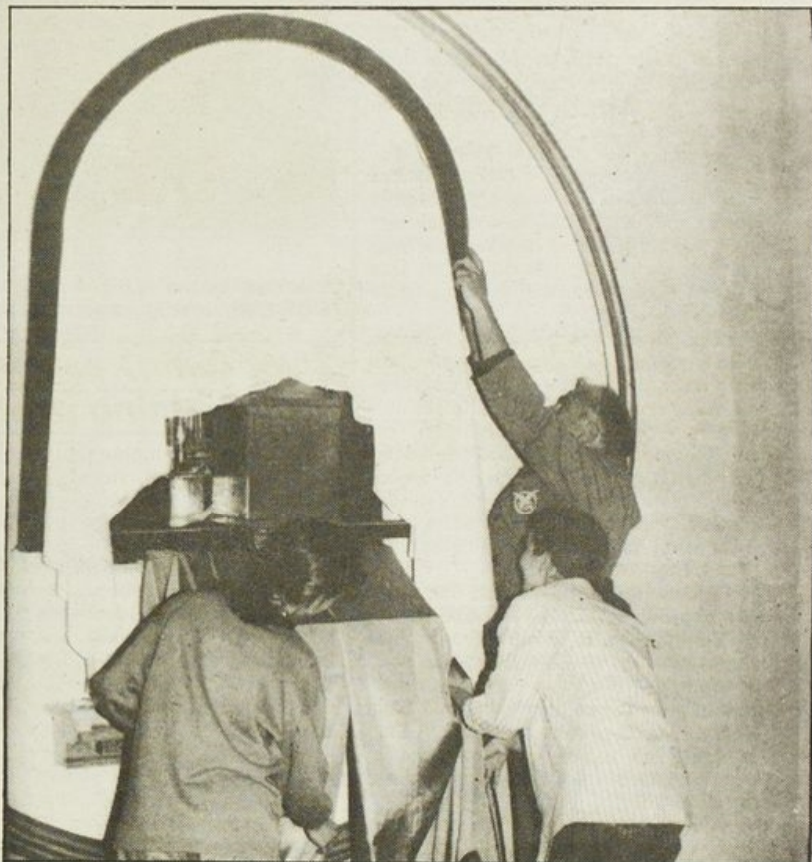
Zatonjani još uvijek ne znaju točno što bi u budućnosti trebalo biti u zgradi nekadašnjeg veslačkog hangara, ili što učiniti s katom iznad restorana «Vrulje». U planovima — tu bi trebali biti sadržaji turističke ponude mjesta u budućnosti, ali treba još riješiti vlasnička pitanja. Zatonjani su, bez sumnje, realni — sve ovisi o miru ili o ratu, i zasad uživaju u tome što bez straha mogu izaći iz kuća, iako potmula pucnjava koju mogu čuti iz svojih maslinika i vinograda u zaleđu, upozorava da još uvijek nije mirno. Protekle nemirne godine ugasile su i kulturne djelatnosti u selu. Kulturno-umjetničko društvo «Sloga», koje je okupljalo mladu, srednju i stariju generaciju Zatonu i postiglo kvalitetnu razinu izvođenja, ugasilo se, i sada se nastoji, u suradnji s «Kolum», osnovati novo pjevačko društvo. Tradicionalne poklade u Zatonu, koje su obilazile i dio sada okupiranog zaleđa, prošetale su, nakon stanke, ove godine Zatonom, a u povorci su bila samo djeca iz vrtića. Nakon pedeset godina, prvi put će uskrsnji ophod ići istim putem kao i prije. Za tu svečanost zatekli smo zatonskog župnika don Antu Ivasa, kako uz pomoć Josipe i Jolande Martinović i Marijana Ševerdija priprema dekoracije u crkvi sv. Jurja i Roka, koju Zatonjani grade čak od

1928. godine. Kako govori don Ante Ivas, tada je raspoloživi novac bio nedostatan, a Crkva je tijekom godina u svome rastu nailazila i na osporavanja, vrijeđanja i prijetnje... Tek 1964. godine upaljene su u njoj prve svijeće u rukama vjernika, a 1967. godine slavljen je prva misa. Za konačno dovršenje Zatonske crkve trebalo bi, prema proračunima stručnjaka, oko 400 tisuća maraka.

«Možemo se zapitati» — govori don Ante Ivas, je li sadašnji trenutak

pogodan za toliko velik i skup pothvat? Ali, isto tako može se reći da je upravo ovo vrijeme, kada su otišli tudi tenkovi, i kada je započela dugo iščekivana povijest samostalne Hrvatske, upravo poticaj da odvažno krenemo u dovršenje svoje crkve. U njoj će generacije Zatonjana crpiti duhovnu snagu za izgradnju svoje vjerničke, kršćanske i narodne kulture. Ona će nam biti dika i ponos.

B. PERIŠA
(Snimio: V. POLIC)



Josipa i Jolanda Martinović te Marijan Ševerdija uređuju crkvu za uskrsni ophod, prvi nakon pedeset godina koji će proći tradicionalnim zatonskim putevima

ŽUPANIJSKI VREMEPLOV: OŽUJAK 1964.

Prestat će radom ražinska elektroliza

«Društveno-političke radnike, a posebno politički aktiv treba stalno i svestrano upozoravati o aktualnim zbivanjima u komuni, široj zajednici i svijetu. Tome naročito treba da pridonese Služba za informacije i dokumentaciju pri Općinskom odboru SSRN i Općinskom komitetu Saveza komunista. Zbog toga je neophodno da se što prije organizira funkcioniranje te službe. Za informiranje građana u našim selima potrebno je uključiti i aktiviste u pojedinim centrima na području komune (Vodice, Tljesno, Skradin, Primošten itd). Pokloniti veću pažnju svestranom informiranju kolektiva u radnim organizacijama. Pri tome osigurati punu javnost u radu pojedinih organa i komisija. U tome bi najveću ulogu imale da odigraju sindikalne podružnice. Korisno je što TLM «Boris Kidrič» i Tvornica elektroda i ferolegura izdaju vlastite listove, koji bi morali da osjetno pridonese daljnjem razvijanju sistema radničkog samoupravljanja, poboljšanju proizvodnje i produktivnosti. Posebnu brigu treba posvetiti svestranom informiranju učenika u svim školama na području komune. Naročito ih treba upoznavati s životom i problemima komune». To je ulomak iz zaključka Plenuma Općinskog odbora SSRN što su objelodanjeni u posljednjem broju «Šibenskog lista» u ožujku prije tri desetljeća. U političkoj rubrici zamjetan je i izvještaj sa sjednice Općinske skupštine Šibenik. U diskusiji o prijedlogu Društvenog plana sudjelovali su Žilvojin Dragović, Tome Bratić, Krste Gracin, Jerko Ležaja, Marko Erceg i Paško Periša, a svoje misli o nekim drugim temama prezentirali su Ljudevit Šira, Josko Čubrić, Krste Lambaša, Ante Milošević, Krste Baljkas i Paško Periša. Na toj istoj sjednici Općinske skupštine obavljena su i neka imenovanja u komisije (imenovani su Ivo

Kitarović, Ivan Cellić, Mate Laganović i Frane Grgas) dok je zbog odlaska u mirovinu Milan Čaklić razriješen dužnosti direktora komunalne ustanove «Čistoća», a za upravitelja osnovne škole u Rogoznici imenovana Zora Ignjatović.

Privredna rubrika «Šibenskog lista» na uvodnom mjestu donosi komentar M. Kobrića pod naslovom «Cijene, standard i produktivnost u prvom planu», a Tomislav Dean tiska izvještaj sa sjednice Privrednog vijeća Općinske skupštine Šibenik pod naslovom «Prestat će radom elektroliza u TLM «Boris Kidrič»». Čitamo: «Radnički savjet ove radne organizacije je još u kolovozu prošle godine donio odluku o obustavljanju proizvodnje u ovom pogonu s obzirom da rezultati dosadašnjeg poslovanja elektrolize pokazuju krajnju neekonomičnost. Osnovna sredstva ovog pogona potječu uglavnom iz reparacione mase, iz Zapadne Njemačke, koja u većem dijelu nosi oznake proizvodnje iz 1927. godine. Postrojenja pogona i peći, kao i ispravljači predstavljaju opremu koja je tehnički zastarjela. Zbog ovoga dolazi do čestih akcija na održavanju pogona, posebno na reparacionim ispravljačima. Godišnji gubici ovog pogona kreću se oko 150 milijuna dinara, što se negativno odražava na rad i raspodjelu dohotka drugih pogona. «Joško Čelar piše o novim mogućnostima u zapošljavanju žena, a tu je i aktualna tema koja tretira nesreće na poslu. Čitamo: «U Šibeniku je za bolovanje u 9 mjeseci prošle godine dato 115 milijuna dinara, od čega je na povrede i profesionalna oboljenja otpalo 31 milijun dinara. «Radi toga se pledira za unapređenje higijensko-tehničke zaštite.

Kulturna rubrika šibenskog glasila na veoma istaknutom mjestu donosi članak povodom otva-

ranja izložbe «Dalmacija u radovima umjetnika za vrijeme NOB-a. Izlagali su Vjekoslav Parać, Edo Murtić, Ante Zupa i Ljubo Naklić, a izložbu je u Gradskom muzeju otvorio Branko Belamarić koji je, među ostalim, rekao: «Izložba već svojim naslovom govori o svom sadržaju i izaziva određene reminiscencije. Reminiscencije na držanje i doprinos koji su naši napredni umjetnici dali narodnooslobodilačkoj borbi. Svoj talent, svoje pero, kist i dljetlo oni su stavili u službu revolucije, crpili iz nje inspiracije za svoje stvaralaštvo i u svojim djelima iznosili svoju privrženost njenim idealima i istinu o njoj». U sklopu kulturne rubrike Petar Macura objavio je nekoliko vijesti iz rada šibenske Pedagoške akademije. Tako saznajemo da je Savez studenata Pedagoške akademije izdao skripta prof. Milana Miladinovića pod naslovom «Osnovni problemi pojave revizionizma u marksizmu». Čitamo nadalje da je na upravo održanoj godišnjoj konferenciji Saveza komunista rečene ustanove direktor Pedagoške akademije prof. Ante Šupuk davao odgovore na pitanja koja su postavili studenti. Branko Belamarić piše o repertoaru šibenskih kinematografa (igrali su filmovi «Lijepi Antonio», «Sentimentalni odgoj» i «Moja draga Klementina»), na javnoj tribini Radničkog sveučilišta Paško Periša održao je predavanje pod naslovom «Smjernice za VIII. kongres Saveza komunista», a Mate Milišić objavio filatelistički prilog. Vitomir Gradiška nastavlja tiskati svoju kroniku «NOB 1944... U tom radu čitamo: «Nijemci su prisilno iselili stanovništvo iz Donje Grebašnice i Zaborića gdje su dobro utvrdili položaj koji su posjeli. Na taj su način prisilili 213 istjeranih osoba iz spomenutih mjesta da traže smještaj». U kulturnu rubriku spada i članak pod naslovom «Mnogo uspjeha na kraju ško-

lovanja» u kojem Joško Čelar slikom i riječju govori o školovanju učenika iz Gvineje».

U sportskoj rubrici «Šibenskog lista» objelodanjeno je više zanimljivih članaka. Tako doznajemo da je u okviru prvenstva Druge savezne nogometne lige «Šibenik» pred svojim gledaocima igrao s momčadi «Maribona» 1:1. Utakmicu je pratilo 3500 gledalaca, zgoditak za Šibenčane dao je Stojić, a sudio je Zečević iz Beograda. «Šibenik» je nastupio u sastavu: Sirković, Friganović, Marenci, Žepina, Miljević, Stojić, Perasović, Stanišić, Orošnjak, Marinić i Rora. U sklopu Dalmatinske rukometne lige «Metalac» je (u sastavu: Šešelja, Škibola, Šušak, Jelić, Bjegović, Labulić, Mičić, Buvić i Potlik) sa 26:9 pobijedio vodičkog «Radnika». Vodičani su igrali u sastavu Mrša II, Višić, Sladoljev, Alfrev, Latin, Ferara, Šprljan, Juričev II. i Juričev I. U isto vrijeme «Galeb» je izgubio od «Partizana» sa 12:17. Šibenčani su istrčali na teren u sastavu: Šušanj, Mandić, Stojanović, Bujas, Čaleta, Mileta, Ernjak, Vučetić, Curović i Jagodić. Tu je i vijest da je u Vodicama osnovano društvo za vodene sportove, saznajemo da je Silvestar Periša izabran za predsjednika plivačkog kluba «Šibenik», a Vinko Šupe, trener «Krke» najavljuje da će na međunarodnoj regati na Bledu sudjelovati četiri šibenske posade. U članku iz kuglanja doznajemo da je momčadski prvak «Šubičevac», pojedinac šampion je Jure Pilić, a na republičkom prvenstvu pravo sudjelovanja stekli su Baranović, Pilić, Gulini, Vrbčić, Bulat, Tabula, Drnasin, Antunac, Šupe, Jurišić i Rupić.

(Nastavlja se)

J. VESELIĆ

USKRS - KRISTOV I NAŠ

Na pitanje o Uskrsu mogu se dobiti sljedeći odgovori: «Povijesni događaj, pobjeda dobra nad zlim, obiteljski blagdan.» Navedeni odgovori nisu pogrešni, ali pojedinačno uzeti ni izdaleka ne odražavaju ono što kršćaninu Uskrs znači. Uza svu njihovu nedorečenost bit će korisno da upravo od njih podemo u svom razmišljanju.

1. Povijesni događaj. Zbio se u Jeruzalemu pred više od 1900 godina. Svojom izvanrednošću sve je šokirao. Isusovi neprijatelji toga su se bojali. U želji da izbjegnu opasnost postavili su stražare na grob. Prijatelji naprosto nisu mogli doći k sebi od sreće i iznenađenja. Tek nakon toga mogli su shvatiti značenje Isusovih proročkih riječi kojima je najavio vlastito uskrsnuće.

Kršćaninu je Uskrs više od povijesnog događaja. To je otajstvo vjere koje po milosti postaje puna stvarnost kad god se slavi u sakramentalnim znakovima. Zato kršćani to otajstvo slave uvijek, a pogotovo prvoga dana u tjednu, koji je upravo po tome dobio svoje ime u mnogim europskim narodima. To je dan Gospodnji (talijanski *domenica*), dan Novoga sunca (njemački *Sonntag*), dan Uskrsnuća (ruski *voskresenie*), dan tjednog predaha od posla (riječ nedjelja dolazi od ne djelati — ne raditi).

2. Pobjeda dobra nad zlim. Vrhunac te pobjede zbio se u Kristu. grijeh svijeta dobio je svoj najteži i najbolniji izraz u odbačenju Sina Božjega. Ali, upravo nakon toga ljudska zloba nadvladana je Božjom dobrotom i ljubavlju. Isusovo uskrsnuće postaje najočitiija pobjeda Božje moći.

Vrijedno se prisjetiti kako o uskrsnuću razmišlja psihoanalitičar Fromm. On vidi uskrsnuće svuda gdje dobro nadvladava zlo. Kao čovjek bez vjere ograđuje se od Isusova uskrsnuća. Niti ga nije, niti dokazuje. Uza sve to, njegovo razmišljanje zaslužuje pažnju.

Ta pobjeda dobra nad zlim treba se zbiti u nama i po nama u svijetu. Zato smo kršteni u Isusovu smrti i uskrsnuće. Naše uračanje u Krista ne ide mehanički. Postoje mnogi unutrašnji otpori, teološki rečeno: posljednice istočnoga grijeha. Sklonosti na zlo ukorijenjene su u svakom čovjeku (sedam glavnih grijeha). Poziv kršćanina je da u toj borbi nadvlada i tako postane sudionik Kristove pobjede.

Prema tome, uskrsnuće ne znači prezir tijela, odnosno oslobođenje duše od tijela, kako su to govorili pojedinci zavedeni grčkom filozofijom. Uskrsnuće je konačno oslobođenje čovjeka u svim dimenzijama njegova bitka od posljedica grijeha, zla i smrti. Zato je Uskrs naš blagdan i sigurni znak konačnog oslobođenja čovjeka od svijui sputanosti.

Vodeni takvom vjerom shvaćamo da život (smrt) uskrsnuće Isusa Krista i život (smrt) uskrsnuće čovjeka-kršćanina.



Umjetnost pozna različite prikaze uskrsnuća. Zato je i vrijedno usporediti ove dvije slike. Prvu je izradio A. Mazzola (1503-1540), a drugu suvremeni umjetnik A. Marrocco

Život (smrt) uskrsnuće Isusa Krista i život (smrt) uskrsnuće čovjeka-kršćanina postaju dva momenta iste božanske stvarnosti

nina postaju dva momenta iste božanske stvarnosti. U Kristu to se već potpuno ostvarilo, a u kršćaninu je prisutno u klici snagom primijenoga krštenja. Upravo zato što je u nama uskrsnuće već djelotvorno mi moramo postati svjedoci Uskrsnula. To je najbolje jamstvo da ćemo tako postati i sudionici njegove slave. Kod toga se ne smije izgubiti iz vida da Bog poštuje slobodu svakoga čovjeka. Spasenje nije nametnuto, nego je svakom ponudeno. Zato čovjekovo «ja» u času uskrsnuća neće biti «broj iz serijske proizvodnje», nego puna osoba, oslobođena svega što po grijehu sputava, zasjenjuje i ponižava čovjeka. Tako će se na najuzvišeniji način očitovati dostojanstvo svake ljudske osobe, što je sa-

da teško shvatiti.

U to veliko otajstvo uvodi nas krštenje. Po primljenom i življenom krštenju mi doživljavamo veliku istinu da nismo stvoreni za smrt, nego za vječni život u Bogu.

3. Obiteljski blagdan. Uz Uskrs vezani su mnogi lijepi običaji: bojadisanje jaja, pečenje janjeta, uskrsna pogača. Sve to ima svoju važnost dok nas kao znak upućuje prema cilju. Sjetimo se ove usporedbe: znakovi uz cestu imaju svoje opravdanje dok vozača upućuju prema cilju. U pretpostavci da bi netko pred njima zastao, divio im se i tako zanemario vožnju, ne bi shvatio njihovu poruku. U tom slučaju ne samo što ne bi koristili, nego bi postali upravo zavodljivi. Tako je i sa spomenutim

Na samom početku Biblija tvrdi da je čovjek stvoren na Božju sliku. Time je uključeno rečeno da je određen za život vječni, što je neusporedivo više od onoga što se redovito shvaća pod pojmom života. Po svom pozivu i određenju čovjek u sebi nosi klicu besmrtnosti.

občajima. Jaje podsjeća na novi život koji ostaje skriven i nevidljiv, janje upućuje na židovsku pashu kao pripravu i najavu kršćanske pashe — Uskrsa. Kruh upućuje na Krista koji je sebe nazvao kruhom života.

Navedeni odgovori imaju svoju važnost, ali kršćaninu Uskrs znači daleko više. Svu vrijednost dobiva po vjeri. Mi vjerujemo u Isusa Krista. **Vjerovati** u ne znači imati neku osjetilnu spoznaju ili samo neko pouzdanje. Izraz označava izlaženje iz samoga sebe (svog načina zaključivanja) i prijanjanje uz onoga kome smo povjerovali čitavim srcem i dušom. **Vjerovati** u uključuje naš duhovni hod prema osobi (koja služi našu vjeru), prijanjanje uz nju (vezivanje vlastite sudbine) i na neki način uranjanje u nju. Tako naša vjera znači upravo predanje nas samih Kristu. Takvom vjerom prihvaćamo Kristovo i naše uskrsnuće kao uzrok i posljedicu Božjeg otkupiteljskog djela.

Isusova smrt i uskrsnuće znače vrhunac Božje objave. S tim u vezi i naše uskrsnuće znači ispunjenje Božjeg stvarateljskog nauma. Bog nas je zamislio da kroz svu vječnost budemo sudionici njegove slave. Kako će to biti, mi sada ne možemo shvatiti. Bog ne pruža odgovore na našu znatiželju, nego nam nudi spasenje u Kristu.

Na samom početku Biblija tvrdi da je čovjek stvoren na Božju sliku. Time je uključeno rečeno da je određen za život vječni, što je neusporedivo više od onoga što se redovito shvaća pod pojmom života. Po svom pozivu i određenju čovjek u sebi nosi klicu besmrtnosti. Uza sve to naše uskrsnuće nije neko sudbinsko određenje (bez naše suradnje), nego milosni dar u Kristu (koga treba prihvatiti). Vječni život u Bogu nije neko statično stanje (dosada), nego neprestano događanje. Taj počinak u Bogu označen je neprestanom novošću.

Naše uskrsnuće znači sudjelovanje na Kristovoj pobjedi. Zato smo i kršteni u njegovu smrti i uskrsnuće. Kad to postane puna stvarnost (Sudnji dan) više neće biti ni vremena ni prostora, nego će Bog biti sve u svemu. Mi ćemo biti u Bogu.

Godišnja proslava Uskrsa poziv je da o svemu ovome vjernički razmišljamo. To nas treba voditi dubljoj i životnijoj vjeri. Naša vjera ne znači skup istina, nego čin našeg povjerenja Kristu, našeg životnog opredjeljenja za nj. Ta vjera nas uči da naše uskrsnuće ne počinje na Sudnji dan, nego da već sada u nama djeluje po primljenom i življenom krštenju. **don Ante SKRAČIĆ**

U ŽARIŠTU

HOĆE LI USKRS DONIJETI TRAJNI MIR?

Uskrs 1991. ostat će u povijesti Hrvatskog naroda kao početak rata, kao početak još jednog krizičnog puta što se mora proći da bi se stiglo do neovisne suverene države za kakvu smo se opredijelili godinu ranije. Hoće li Uskrs 1994. u toj istoj povijesti značiti kraj ovoga strašnog i nametnutog nam rata?

Umjesto odgovora nameće se jedna globalna slutnja, baš poput one kada smo iskreno žaleći Josipa Jovića, slutili krvavu dramu borbe za Hrvatsku, samo sada sa suprotnim predznakom. Ako je ono bio ulazak u prijetelji mrak tunela, ovo je izlazak ili barem svjetlo koje najavljuje kraj toga tunela. Iako nije dobro jedan događaj određivati kao preokret, kraj ili početak zapleta, ili pak raspjeta ratne zbilje, ovaj put nam se to nekako samo po sebi nameće, baš kao i nakon onih prizora s Plitvica tri godine prije.

Bilo je bezbroj tih sporazuma o prekidu vatre na koje smo odmahivali rukom, a mi u Šibeniku ili oni u Zadru, Osijeku, Slavonskom Brodu ili nekoj drugoj meti četničkog topništva smo još brižnije sklanjali djecu, znajući da će umjesto mira stizati

još veće «porcije» granata, projektila ili raketa.

Zašto je ovaj put drukčije, je li u pitanju intuicija ili su pregovori i potpisi u Zagrebu, u zoru 30. ožujka, toliko uvjerljivi?

I jedno i drugo; intuicija i razum su se poklopili kod većine ljudi, kako onih na višoj političkoj razini, tako i nas običnih građana. Po tomu ovaj osjećaj i jest drukčiji. U prijašnjim slučajevima nas je visoka diplomacija uvjeravala u svoju učinkovitost, ali među pukom je vladala nevjeric, nije jednostavno to potvrđivala intuicija mase. Tako bi se nekako moglo odrediti opće stanje nakon višednevnih informacija, koje su mediji stavljali pod dva zajednička nazivnika — stvaranje hrvatsko-muslimanske federacije u BiH i početak reintegracije UNPA-zona u državni sustav Hrvatske. Intenzitet je toliko da se pitanje produžetka mandata UNPROFOR-u u Republici Hrvatskoj gotovo i ne spominje, osim u sklopu početka normalizacije stanja na okupiranim područjima.

Po svemu sudeći, dilema oko uspostave mira postaje sve manja, a vjera ili kako rekossmo, slutnja, sve veća. No, iz toga stanja rađa se jedna

druga reliko bi se, još veća zagonetka: kolika će cijena biti miru? Od saborskih rasprava do glasnih razmišljanja na ulici, osjeća se gotovo konsenzus, izuzev kod onih kojima je vlastita zabluda jača od razuma, svi podržavamo sporazum o prekidu vatre i neprijateljstva. Osnovni argument i razlog za taj stav je da konačno prestanu ubijanja i žrve. Isto tako, svi u isti mah postavljamo pitanje hoće li se nakon svega, i uz pomoć svijeta, pobunjenike i okupatore moći mirnim putem uvjeriti u realnost postojanja Republike Hrvatske kao okvira i za rješenje njihova pitanja, a ne za mržnju?

Kako sada stvari stoje, prema izjavama pregovarača i potpisnika sporazuma, hrvatska strana i svjetska diplomacija kategorični su o nepromjenljivosti granica, dok kninska delegacija mir shvaća i tumači kao preduvjet za mirnu integraciju i priznaje njihove tvorevine kao države. Do sučeljavanja ovih suprotnosti u najbitnijem pitanju nije dolazilo jer se to strogo moralo izbjeći. To pitanje dolazi na kraju, tek poslije još jedne runde pregovora, koji će se odnositi na pitanja otvaranja komunikacija i oživljavanja gospodarstva, što se najavljuje

za petnaestak dana.

Znakovito je i to da kninska strana dogovorenu crtu razgraničenja shvaća kao zaštitu dosegnutog (okupiranog) teritorija po «ciparskom modelu». Istodobno, mi nastojimo upravo izbjeći ciprizaciju i što prije mirovne snage staviti na prave granice, one sa Srbijom i BiH.

Ne treba gajiti iluzije, srpska strana će učiniti i pokušati sve da zadrži okupirano, pitanje je samo koliko će joj ovoga puta biti jaki argumenti. Čini se da su im najnoviji događaji, a pogotovo ovaj sporazum, oduzeli dva odlučujuća — kategoričan stav vodećih sila i njihovo vlastito oružje. Pogotovo im ne ide na ruku činjenica da se ova dva «argumenta» vežu. Naime, prema sporazumu, morat će pobunjenici oružje staviti pod kontrolu, a ako bi ponovno kojim slučajem za njim posegnili, imat će posla i s vodećim silama svijeta. A kako izgledaju bez oružja ti denerali što su kao silnici udarili na gotovo goloruke hrvatske mladiće, najbolje se vidjelo na malim ekranima sa pregovora iz Zagreba. Ako im je najveći argument da se pojave u «uniformama», tamo gdje uljudeni svijet dolazi u odijelima, to što nemaju civilnih odijela, onda im to

uvažavamo, ali samo s napomenom da će i bez njih ostati.

Najavljenom drugu fazu pregovora o pitanjima komunikacija i gospodarstva zasigurno će pokazati prave namjere druge strane još i više nego ovo dosad. Oni bi najradije cementirali postojeće stanje, dok je nama i svijetu postignuti sporazum tek preduvjet za sve ostalo. Gledano u cjelini, najveći doprinos ovoga sporazuma je uz uspostavu mira, stavljanje oružja pod kontrolu i njegovo povlačenje na udaljenost s koje ne mogu ugrožavati slobodne dijelove Hrvatske. Pobunjenici bez oružja i ni su bog zna što, njihova «specifična težina» kao druge strane u daljnjim pregovorima će biti znatno manja i upravo poradi toga treba pohvaliti metodologiju pregovaranja. Osim toga, mir će zasigurno donijeti i gospodarski oporavak Hrvatske što je značajan uteg na vagi u sljedećim fazama pregovora, a pogotovo onaj treći.

Sve su to podloge za nadu da će Uskrs '94. biti zapamćen po definitivnoj uspostavi mira, baš kao što je Uskrs '91. ostao po početku ratnih operacija za modernu Hrvatsku.

Ivan BURIĆ

JOŠ O RATNIM IMENOVANJIMA EPIZODNE RATNE KULTURE NASELJA

Koncem prosinca je kratko snimateljevo zavrivanje među ženevske pregovarače prenijelo i armentiranje Radovana Karadžića nad rasprostrtom kartom Bosne. »To su sve srpska sela, podajte imena sela, sve srpska«, zivi mjesta su uz demografske lice najrabljeniji spisi na tak- sučeljavanjima, važni do te ere da su se u ratu desile već setine izmjena ove vrste. nizu srpskih preimenovanja selja, napose u Bosni, već je o riječi na ovim stranicama. dovezujući se na ovu temu, om prilikom približimo karak- istična zbivanja sa hrvatskim onimima, čemu je u Bosni

opet najveći broj primjera. Hrvatska je državna uprava u Bosni i Hercegovini otpočela rabiti niz toponima kojima se potvrde nalaze u ispravama suver- nih srednjovjekovnih bosanskih vladara. Dio takvih naziva mjesta otprije se održao u katoličkom šematizmu (Vrhbosna za Saraje- vo), temeljeći se i na srednjovje- kovnim popisima župa (npr. Us- koplje, potom i oblast Usore, po istoimenoj rijeci, gdje spada i ne- gdašnji Dobojgrad, ili naziv Soli za Tuzlu, po čemu je turski »tuz- sol, a »tuzla« rudnik soli, dok Ra- ma ne označava današnji Prozor, već Šćit). Za Travnik se rabi stariji naziv Lašva, dok za niz drugih naselja postoje nerabljena

imena ili oblici iz sličnih izvora: Hlivno, Diamoč, Srebrnica, Neret- va (Konjic), Vidoši (Stolac) ili Hvojnica (Fojnica). I drugi svjetski rat sadržavao je zanimljive promjene vezane za hrvatske nazive naselja. Kako u svojoj nedavno izašloj knjizi donosi jezikoslovac Marko Samardžija, u NDH je niz naziva na- selja promijenio svoje etničke odrednice (npr. mijenjanja u nazi- ve Hrvatska Mitrovica, Hrvatski Karlovci, Hrvatske Moravice, Moslovačko Selište). Također se je zbilila i nasuprotna mijena, pa su i za obveznu hrvatsku jezičnu uporabu uvedeni nazivi mjesta Neudorf (Vinkovačko Novo Selo), Adolfstahl (Bosanski Aleksan-

drovac), Windhorst (Nova Topo- la) i drugi, sa tek rijetkim primje- rom dvoimenosti mjesta (Kula- -Josephsfeld). I pohrvaćivanja i rashrvaćivanja imena mjesta, kako to ističe autor, propisana su već od sprnja do rujna 1941. go- dine.

Dopunjavanje primjera ratnih preimenovanja i rabljenja naziva mjesta potcrtava osobenu važ- nost što se pridaje imenima otis- nutim i na pregovaračkim zemljo- vidima. Na koncu, uz svoja osob- na i rodbinska imena ljudi se predstavljaju i imenom mjesta odakle potječu. Rat briše živote, a ovim mijenama i identitete pre- živjelih — sve u omjeru od pre- brisavanja ljudi i imena mjesta (kada prošli put spomenuta Foča postaje Srinje, a Donji Vakuf Sr- bobran), do prisjećanja ranijih imenovanja u osjetljivim sredina- ma suživota.

Jadran KALE

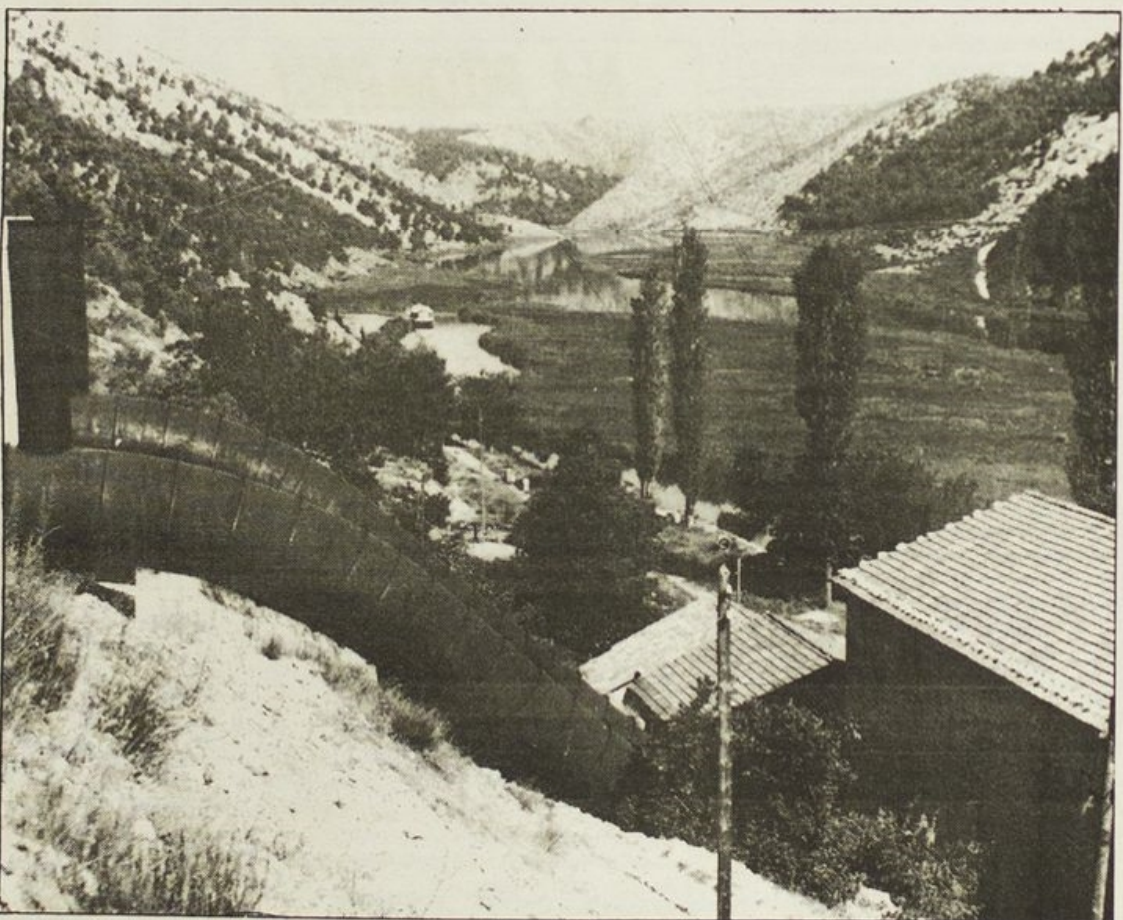
STO GODINA HIDROELEKTRANE NA KRKI

ELEKTRANE NA KRKI

Koncem 19. stoljeća izgra- dena je željeznička pruga Perković-Šibenik, što je omogućilo brži gospodar- ski i društveni razvitak gra- dila se operativna obala za ove, osnova pomorsko druš- izgrađuje vodovod, uvodi elek- rasvjeta, gradi kazalište, sud- zgrada i suvremeno uređena ca. bog povoljnih prirodnih po- osti veoma rano počela se ko- vodena snaga Krke za pokre- minova i stupa. Navodi se ta- je 1639. godine u Roškom i bilo oko pedeset, a na Skra- kom buku preko sto mlinova. in izgradnje željeznice direkci- žavnih željeznica dobila je do- u za izgradnju vodovoda na dinskom buku do Šibenika »ra- jedničkih potreba dalmatinske znice i općine Šibenik«. Vodo- je pušten u pogon 12. svibnja 3. godine. Kapacitet mu je bio /s (sada sto puta više) ili 800 na dan. Za pogon turbina koris- je pad vode preko Skradinskog a. Nakon otkrića transformatora 5. godine te genijalnog patenta le Tesle na području višefaznih ava izmjeničnih struja, kojima mogućena proizvodnja i prije- električne energije na velike enosti, godine 1892. Westin- is je izgradio prvu hidroelek- i na izmjeničnu struju na sla- na Nijagare u SAD.

ve ideje i studije o korištenju rijeke Krke za dobivanje elek- energije potječu iz 1890. go- Nakon što je trgovačka tvrtka Šupuk i sin« dobila koncesiju iske vlasti za korištenje vodo- age Skradinskog buka, kom- »Societa Veneziana electro emica« izgradila je hidroelek- Jaruga na Skradinskom Buku je započela radom 12. lipnja godine. Elektranu je izgrade- ti potrebe proizvodnje karbi- mpanija je 1902. godine reor- ana u SUFID (Societa anoro- per la utilizzazione delle forze che della Dalmazia).

Elektrana je imala agregat sna- 10 kVA. Drugi agregat dovršen 7. godine. Elektranu je koris- 30 m³/s vode. Jedan dio pro- je dat je na raspolaganje »Ante Šupuk i sin« za malu riju i rasvjetu grada Šibenika. ps energije 11 km dugim da- dom bilo je u to vrijeme veli- ničko dostignuće. Hidroelek- je prestala s radom 1913. go-



Električnu centralu na Roškom slapu izgradilo je 1910. godine dru- štvo »Monte Promina« za potrebe pogona rudnika u Siveriću i 35 kVA za elektrifikaciju Drniša. Imala je ugrađena dva agregata po 660 KS. Rijeka Krka nije velika ni po protoku ni po duljini toka ali je vrlo povoljna za energetske iskorištava- nje zbog velikog pada od 222 m od slapa Krčić do podnožja Skradin- skog buka, ne računajući pritoke Krčić i Butižnicu. Vodena snaga Krke procjenjuje se na 640 GWh od čega se koristi 210 GWh ili 1/3. Na rijeci Krki danas postoje ove hidro- elektrane:

HE Jaruga II na Skradinskom buku radi od 1904. godine a rekon- struirana je 1937. godine. Ima dva pogonska stroja sa po 2,94 MW, dva generatora snage po 4 MVA, dva transformatora 6,3/15 kV sna- ge 1,5 MVA, rasklopno postrojenje 6,3 i 15 kV, protok vode 31 m³/s i prosječnu godišnju proizvodnju 36,6 GWh. Energijom napaja šiben- ski vodovod a dio plasira u TS Po- krovnik. Vlasništvo je HEP Zagreb — Hidroelektrane dalmatinskih sli- vova Split.

HE roški slap ima instaliranu snagu 2x0,5 MW, protok 6 m³/s, godišnju proizvodnju 3,85 GWh.

Vlasništvo je poduzeća »Mikrosi- verit« iz Siverića a opskrbljivala je

do rata njihov pogon u tom mjestu. Uzvodno Krkom izvan Nacional- nog parka, s velikim utjecajem na režim i kvalitetu vode Krke rade HE Manojlovac, HE Golubić i MHE Krčić.

HE Manojlovac nalazi se 15 km nizvodno od Knina i iskorištava vi- sinsku razliku od 106 metara, koja nastaje koncentriranim padom četi- riju slapišta (Brljan, Manojlovac, Rošnjak i Miljacka). Izgrađena je 1906. godine a rekonstruirana 1984-1987. godine. Zahvaćanje vo- de postignuto je izgradnjom kame- ne brane od svega 30 cm koja je rekonstrukcijom elektrane 1956. godine podignuta za još 85 cm, stvorivši akumulaciju Brljan od 400 tisuća prostornih metara. Odvodni tunel dužine je 1620 m, visinske razlike 105 m i instaliranog protoka 24 m³/s. HE Manojlovac je protoč- na elektrana derivacijskog tipa. Raspolaže s tri turbine po 6700 kW i jednom 4500 kW, tri generatora po 6400 kW i jednim od 4400 kW. Prosječna godišnja proizvodnja iz- nosi 129 GWh, a ukupna instalirana snaga 24,6 MW. Vlasništvo je HEP Zagreb, a nalazi se na području opć- ine Drniš. Ta elektrana ima veliki utjecaj na režim vode u Nacional- nom parku »Krka«. Danas se nalazi na privremeno okupiranom područ- ju. HE Golubić je derivacijsko po-

strojenje koje koristi vodu pritoke Butižnice na padu od 60 m. Nalazi se 7 km sjeverno od Knina a u re- dovnoj proizvodnji je od 29. prosin- ca 1981. godine. Ima instalirani pro- tok od 2x7,0 m³/s, instaliranu sna- gu 7,5 MW (2x3,75 MW) i prosječnu godišnju proizvodnju 28 GWh. Vlasništvo je HEP Zagreb. Nema veći i neposredni utjecaj na NP »Krka« osim što svojom retencijom podiže temperaturu i mijenja sal- monidna svojstva izvorišnog dijela Krke.

Mala hidroelektrana (MHE) Krčić sagrađena je 1989-1991. go- dine kao elektrana na biološki mini- mum u podnožju slapa Krčić (To- poljski buk). Ima instaliranu snagu 0,375 MW, instalirani protok 1 m³/s, srednji neto pad 37,3 m i prosječnu godišnju proizvodnju 3,0 GWh. MHE Krčić koristi vodu pritoke Krčić a nakon izgradnje HE Krčić donji korstit će vode Krčića i Krke, jer će imati zajednički zahvat.

Prostorni plan Nacionalnog parka »Krka« izričito zabranjuje izgra- dnju novih elektrana u Nacionalnom parku. (Bila je ideja da se na Skra- dinskom buku izgradi HE Skradin). Prostorni plan Hrvatske, koji je ra- đen prije proglašenja dijela Krke nacionalnim parkom, na Krki i Čiko- li predviđao je izgradnju još pet elektrana i veći broj brana i retenci- ja. Vinko MATOŠIN

AKCIJA

IZGRADI I TI HRVATSKI VUKOVAR

U Šibenskom listu od 19. ožujka objavljen je moj tekst koji govori o jednoj plemenitoj inicijativi — osnivanju Kluba Vukovaraca i prijatelja Vuko- vara, čiji je osnovni moto IZGRADI I TI HRVAT- SKI VUKOVAR, a u četvrtak, 24. ožujka imala sam izuzetnu čast upoznati se i razgovarati s glavnim ini- cijatorom akcije, gospodinom Tomislavom Šulentićem (Vukovarcem s Mitnice).

Činom ućlanjenja u Klub nosilac pojedinačne ili skup- ne iskaznice postaje sudionik povratka Hrvatske u Vuko- var i njegove izgradnje koja počinje u svakom dijelu Do- movine da bi završila u samom Vukovaru. Iskaznica po- staje svjedočanstvo posvećene ljubavi za Hrvatsku. Predsjednik Kluba je gospodin Mato Nakić-Alfirević, a matično sjedište mu je u Splitu. Glavni sponzori su »Slobodna Dalmacija« i Splitska banka, kod koje je otvo- ren žiro račun za skupne iskaznice. Treba napomenuti da je Vlada Republike Hrvatske dala podršku ovoj akciji, jer njezin cilj nije primarno materijalni (iako će se prikup- ljena sredstva upotrijebiti za obnovu porušene vukovar- ske gimnazije), već ona dobiva svoju puninu u duhov- nom — na taj način što ne dozvoljava zaborav Vukovara. Dapače, na ovaj način budimo duh i vršimo pripremu za povratak Vukovaraca, jer Vukovar, kao znamen naše tra- gedije mora postati i znamen našeg preporoda — hrvat- skog feniksa.

Svaki čovjek koji se odluči kupiti iskaznicu, iskazuje svoju plemenitost i duboko u sebi nosit će osjećaj zado- voljstva, jer će mu to biti očitovanje vjere i ljubavi za Hrvatsku, a njegovo ime bit će upisano u posebnoj knjizi koja će stajati na počasnom mjestu u vukovarskoj gim- naziji.

Stoga, dajem svoj broj telefona i adresu: S. Radića 40, drugi kat, telefon 26-700 i molim sve zainteresirane da mi se jave ujutro od 9 do 10 sati ili popodne od 17 do 18 sati.

Za sada sam dobila 250 pojedinačnih iskaznica i u dva dana ućlanila pedeset šibenčana. Za skupne is- kaznice običi ću nekoliko većih šibenskih poduzeća a u Klub se mogu ućlaniti razne ustanove, udruge, poli- tičke stranke, škole, sportske organizacije i ostali. Mor- ram posebno istaknuti da svak onaj koji želi poduprijeti ovu akciju može imati puno povjerenje, jer sve drugo bi- lo bi ravno izdaji Boga. Vukovar je svetinja koja se ničim ne smije oskvrnuti!

Vjerujem u svoje sugrađane i njihovu humanost, koju su do sada iskazali na bezbroj primjera, i zahvaljujem u ime svih onih Vukovaraca koji se danas nalaze razasuti diljem Domovine i svijeta i koji žive samo za trenutak po- vratka u svoj Vukovar.

Gordana Ležaja
S. Radića 40, Šibenik

PISMO IZ MELBOURNEA

FRANE I ANKICA

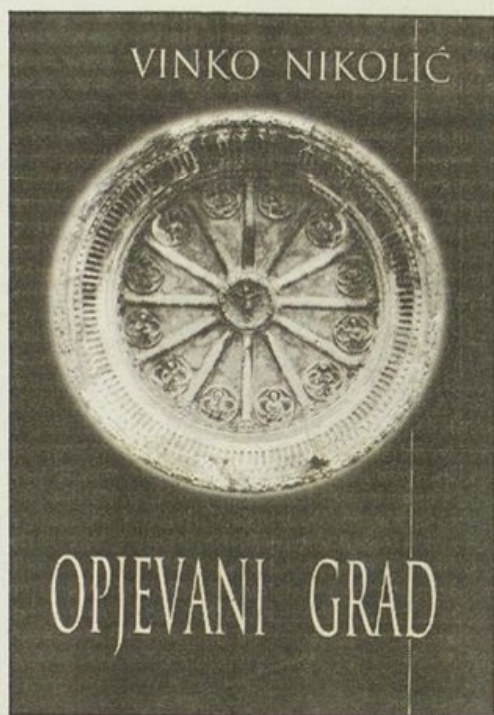
Štovani građani Šibenika, prije nekoliko mjeseci imali ste priliku izravno slušati glasove naših lju- di podrijetlom iz Županije šibenske, a koji žive u Australiji. Zahvaljujući agilnom predsjedniku Kluba Županije šibenske, gospodinu Frani Bili- ću, gospodi Ankici Bilić i čitavoj upravi Kluba sutra se uzdignute glave možemo vratiti u naš grad i našu župa- niju. Naš klub u Melbourneu prvi je ovakve vrste u svijetu, a osnovali smo ga kako bismo umanjili i ublažili ratne strahote i ratna razaranja. Braćni par Bilić poznat je svim Hrvatima u Melbourneu i diljem Australije. Kao vrsnim i poštenim Hrvatima vrata su im svagdje širom otvorena i rado su viđeni u svakom klubu i društvu. Od prvog dana boravka u Australiji uključeni su u rad Hrvatske zajedni- ce i, ponavljam, zahvaljujući njima mi imamo svoj klub. Neumorno rade na prikupljanju pomoći za naš grad. Ne bih ovdje napominjao sve akcije koje je pokrenuo Frane Bilić. Prisjetimo se samo pomoći za šibensku bolnicu a od krupnijih akcija u toku je prikupljanje sredstava za novi odašiljač Radio-Šibenika. Frane i Ankica ne žale truda i vremena kako bi ostvarili ono što su naumili. Frani je tad i Australija »tjesna«, pa se primjerice za pomoć Ra- dio-Šibeniku (za navedeni odašiljač) obratio Hrvatima di- ljem svijeta. Svi mi ovdje u Melbourneu uvjereni smo da će u tome uspjeti. Gospoda Bilić ne zaostaje puno za svojim mužem. Ne samo što je rizičarka kluba, ona okuplja žene koje prave kolače i ručne radove s hrvat- skim motivima. Sve se to prodaje a svaki se dolar spre- ma za pomoć Šibeniku. Ovdje bih spomenuo i obitelj Jose Bumbaka, Ankičina brata koji ništa ne zaostaju za Bilićima. A što reći o Robertu, Pjeru i Aniti, Franinjoj i An- kičinoj djeci. Trebali ste ih vidjeti na »Šibenskoj noći«, la- ko školarci, njih troje su posluživali oko 600 gostiju kao pravi profesionalci. Tu noć cijela je obitelj djelovala i radi- la skladno kao najprecizniji švicarski sat.

Frane i Ankica spremaju se u posjet rodnom kraju. Nadamo se da će im svi oni koji ih poznaju i koje su ugostili stisnuti ruku. Oni će biti sretni, jer osim toplog stiska ruke i Božje milosti ništa drugo ne traže.

Nikola Šuravić
Melbourne, Australija
(Signature)

KAZIVANJE PRIGODOM
OBJELODANJENJA ZBIRKE
PJESAMA »OPJEVANI GRAD«
VINKA NIKOLIĆA U IZDANJU
GRADSKJE KNJIŽNICE JURJA
ŠIŽGORIĆA

RANKE ZRILOGA GROŽDA NA PUDARICI ČAČINE ZEMJE



»Opjevani grad«, tako se zove zbirka pjesama Vinka Nikolića koju je objavila Gradska knjižnica Jurja Šižgorića predstavlja autorov odabir stihova i na stanovit način može ju se sagledati kao ono najdraže (ali bogme da to ne mora značiti i najkvalitetnije) rečenome pjesniku. Na oko stotinjak stranica objavljeno je šezdesetak pjesama koje Vinka Nikolića još jednom utvrđuju kao istaknutog (ne samo šibenskog) stvaratelja stihova i svjedoče zasigurno neporiječnu istinu da je u tom čovjeku iz Doca drevni grad podno Šubičevca iskazao svog (dosad) najvrjednijeg poetu. Iako nije lako predočiti svu vrstnost Nikolićeve poezije — barem je, kao zauzvrat, jednostavno i bez iole dvoumice naznačiti da u njegovim tvorevinama ima na pregršt šibenskog života i življenja, ponajviše onoga koji je pretrčao u (neponovljivu) prošlost. Kad u jednom od svojih uradaka Nikolić sebe zavjetuje da ni po koju cijenu ne smije zaboraviti da mu je mater šila i krpila robu za drugog da bi djecu, uz čaču, prehranila — onda je tim jezgrovitim i smislom nabijenim stihovima iskazana trasa dobrog dijela njegova pjesničkog opusa, kažemo tako jer je i bez posebnog poniranja u stihove sasvim razvidno da svoju majku poetu prigrlije kao bez izbornog razmišljanja najdraža stvorenja. Premda je podosta pjesnika pjevalo o svojoj roditelji — Vinko Nikolić svojom nježnošću i svojom učestalošću u tom zagledu zasigurno nema premca. Evo ulomaka koji tu prosudbu barem donekle može posvjedočiti:

Vajk na mojen stolu, u mojoj komori
— ako je iman
stoji jedan mali literat u skromnoj drvenoj
svaži:
i kada po brimenon života trudan i žalostan
kliman,
meni se pari, ka da mi pogled na nj bidu
utaži.

Taj skromni literat na mojen stolu, u mojoj
siromašnoj sobi
to jedino blago ne bi ja da ni za ma kake
pare:
ta mala slika side žene, obučene u težač-
koj robi
to slika je moje dobre matere stare.

Glavnina pjesama u zbirci »Opjevani grad« pi-
sana je šibenskom čakavštinom (možda nije bilo
zgorega u dodatku tiskati objašnjavač barem ne-
kih čakavskih riječi!) pa i to, neprijeporno, uzdiže
kakvoću predočenog stihovlja. Jer je Vinko Nilo-
lić, usudujemo se to iskazati, najbolji (iliti barem

najviše svoj) u onim uradcima kada opjevava mu-
kotrpnost šibenskog življenja, kada moli u noći
»krcatoj zvizda«, najviše je, da se tako izrazimo,
domaći kad su mu misli usredotočene na svjes-
nost o tome da je »gorak zemje kruk«, najnepos-
redniji je u stihovima što vraćaju sunce na »puda-
ricu čačine zemje«, a kao kruna svega što se us-
tjelo (i dobarano uspelo) opjevati jest kad se
preko »galeba i lastavica«, uz pripomoć gondula
i ribara, pod ruku sa starim kanpanjelima — piše
»materin zapis«. Zasigurno najbolji poznavatelj
Nikolićeve poezije, Vinko Grubišić je jednom pri-
godicom zapisao: »Nikolićeve čakavske pjesme
prvenstveno su odraz sitnih, u se zatvorenih im-
plozija, bezglasne trpnje i gotovo neprimjetljivih
pojava. Pa i oni stihovi napisani u gradskim samo-
ćama, u snatrenjima »ciko ponistre« nisu ništa iz-
gubili od svoje izravnosti udaljenosti u težačke
sumrake, od tek prostorno udaljenosti životnih »du-
ranja« (ta riječ znači trajati život i trpjeti ga!).
Krug i nadalje ostaje nerastvoriv, iako će cijeli
problem odiljanja, njegovih uzroka i posljedaka,
zorno biti opisan u pjesmi »Naši skulari«. Nikolić,
kao i neki drugi čakavski pjesnici, smješta sebe
i svoju dogođenost u toj često crnobijeloj, ali uvi-
jek razmigojenoj i živog slikovnici. Njegov iskaz
da živi »siromaški, ali ipak dobro i zadovoljno«, ti-
ha je neka popratnja mnogih čakavskih stihova
Vinka Nikolića i nije samo polazište te spomenute
pjesme, nego je prešućena u dnima iskazja
i mnogih uprizorivanja životnih nadolazaka«.

Bilo bi uistinu posve suvišno kazati da je Vin-
ko Nikolić opjevavajući svoj šibenski zavičaj (i
noseći, ma gdje bio, to je sasvim razvidno, ljubav
prema njemu) bio melanholičan, bio je »mekan«,
u nekim stihovima samo što »suza ljubavi« ne
padne na obraze. Nikolićeve rime postignute su
ponajvećma tzv. običnim riječima, ali to pjesniku

ne smeta da rabeći ih, akordom što je nalik senti-
mentu (i ushitu istodobno!) na papir pretoči otku-
caje srca koji zagledom u čobanice, ili kaparice, ili
ribare, ili toverne, ili mlakarice — samo djelomice
bivaju pjesnički zanos, a ponajviše jesu, neprije-
porno, ushit čovjeka kojemu »judi i zemja« bivaju
najdraži (i jedino zaokruženi i cjeloviti) ako je
svjestan da je njihova sastavina i sretni nastavak.
Može se reći da je ritam Nikolićeve poezije ne-
gdje »već saslušan«, ali kad se to i tako iskaže
misli se u prvom redu (i ponajviše) na činjenicu
da se takozvano malo i trpko življenje u ograda-
ma dolačkih horizonata i ne može drukčije shva-
ćati, da se ne može raznolikije iskazati nego što
se to čini kad se opjevava s ljubavlju. Premda je
podosta nezahvalno kazivati što se u nekom po-
etskom izričaju moglo, možda, odbaciti i tako sti-
hove zgusnuti i učiniti jezgrovitim i »prodornim«
— može se, vjerujemo bez velike otpadice, reći
da pjesma »Dolac« iskazuje i tu vrstnost Nikolića
pjesnika, svjedoči njegovu sposobnost da »teleg-
rafski nizanim riječima« oslika svima zorne krajoli-
ke i videnja, ali da ih i tako (ili baš poradi toga)
zgusnute i »škrte« učini jezgrovitim i upečatljivim
i nabijenim smislom. Bili kanpaneli, stare for-
tice, modre tice, rakamani šudarići, pivane mise,
ponajveći mirakuli, smočene kale, gnijle škrte,
beštimađuri i farabuti, fregule mesa, crljene kapje-
ce vina, čakule i beštine, serenade, leroji i pošti-
jeri, šenpjasti svit, vrči i bronzi, bile koltrine, ar-
meruni, gnijile grede, crne kupine, razbanzavanja
i šale, dolačke gajete, motike i vesla, svitlost fera-

la, konistre na glavi, žujavi prsti — sve se te is-
kaznice življenja i života nahirpljuju u Nikolićeve
pjesme i zasigurno doživljenom davaju upečatljiv
izričaj. »Svakog ću dana za mojn gradon proliti
suzu mlogu« — tako okončava svoju pjesmu
»Katedrala« i zasigurno podaruje golemo svjedo-
čanstvo o ljubavi prema Krešimirovu gradu i šib-
enskim udolicama i sjećanjima. Sam je Nikolić
jednom prigodicom o tim odrednicama rekao:
»Nisu ovo nikakvi traženi ili nametnuti sadržaji,
živjeli su oni duboko u mojoj duši od davna dje-
tinstva i izgubljene mladosti. Nekad žive prisut-
ne, kao pred samim očima, nekad u podsvijesti.«
Sve što smo iskazali u ovom osvrtu inicirano
povodom objelodanjenja zbirke »Opjevani grad«
samo je, to moramo bez imalo odgovornice nazna-
čiti, okrajni zagled u Nikolićeve čakavske poezije
i posve nam je jasno da ona još (zarad čega?)
nije dobila primjeren kritički osvrt. To će neprije-
porno valjati obaviti. A što se tiče pjesama uv-
rštenih u rečenu zbirku — one će, vjerujemo, do-
bro doći svima onima koji cijene časnog Vinka
Nikolića i koji se žele bolje upoznati s pjesnikom
»šibenske duše«. A to pobliže kazavati znači »Op-
jevani grad« valja pažljivo pročitavati.

J. VESELIĆ

NA PUDARICI ČAČINE ZEMJE

Stanujen u gluvoj samoći, ka da san pustinja
u čačinoj intradi
u poju, na stanu.

Oko mene pustoš sama,
tužna dolačka zemja: goli dalmatinski krš
sa suvon lozon i groždon, šta zrije:
pučina modroga neba, šta sa zvizdan se kiti,
a diko i misecon lipin.

Mala grla grliću vascilu noć Božju,
lipo, da plačeš o milinja dragog,
s čvrćanjem čvrćaka, šta su zamalo pukli
o litnje sparine.

Ka prijatelji, bratov Bilac me zove,
doklen u vinogradin doli, na moru,
jarebice četirinu i zriło čvokaju grožde.

A cila spržena zemja i na njojzi vrili kamen,
pa mučenik težak,
brez ikake nade moli u vapo:
samo kapju — kapac —
Vode!

A ja u zidinan starin tiog pojskoga stana
u mrak pri sobon zurin,
i vajk pensan na ono, šta mi je najviše drago,
na moju nesritnu zemju —
na moju Rvasku.



BAŠTINA

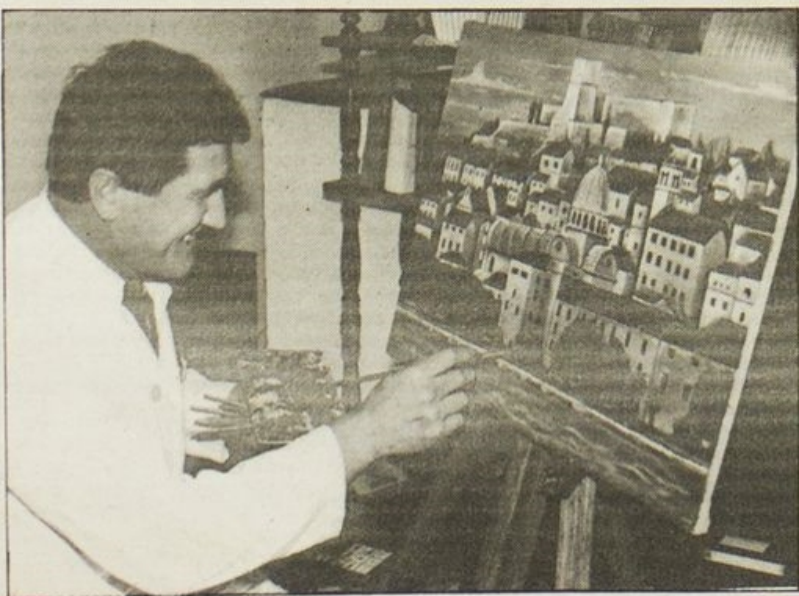
JE LI »OKRUGLA KULA« U NEMILOSTI?

Raduje činjenica da su stručnjaci Muzeja
grada Šibenika nakon ne baš kratke stanke
nastavili arheološka istraživanja na tvrđavi sv.
Ane. S obzirom na to da je manje ili više svima
znano što su bedemi rečene utvrde značili Ši-
beniku tijekom njegove prošlosti bome da valja
pozdraviti »zalaze« arheologa i povjesničara
umjetnosti i priželjkivati da im konačan ubir
bude znanstveno vrijedan. Stoga nam se i čini
da bi i jedan drugi lokalitet trebalo aktivirati,
da bi, hoćemo to izreći, bilo vrijeme da se na-
stave istraživanja okrugle kule, te renesansne
građevine iz XV. stoljeća koja se tek jednim
dijelom, zahvaljujući istraživanjima stručnjaka
Muzeja grada Šibenika, pokazala zainteresira-
noj čeljadi u svojoj, hajdemo to tako kazati,
gruboj djelomičnosti razmeha prošlosti Šibe-
nika. Nije nam posve jasno zarad čega nisu
i na toj lokaciji nastavljeni radovi, naćusmo da
za to nije osiguran dostatan novac. Možda je
tako, ali valjda ima istine i u iskazu da se tu
srednjovjekovnu kulu kani iztražiti i potom sa-
nirati zajedno s obnovom bivšeg doma tzv.
JNA. Možda iz posve jasnog razloga i povoda
i ta inačica može biti u igri. Bilo kako bilo ovaj
(ne)namjerni osvrt pišemo samo i isključivo
zbog toga da se i druge podsjetimo (a val-
jda to i nije prijeke potrebno) da naše arheo-
loge i povjesničare umjetnosti čeka uistinu
mnogo (odgovornog) posla. I da, ako je po
nama, s nekim radovima ipak ne bi trebalo
odugovlačiti, posebice ako ti poslovi i ne izis-
kuju neke posebno goleme nakupine novca.

O.R.

MIRO VUKŠIĆ, SLIKAR DANILA I ŠIBENIKA

ENERGIJA ENERGETIČARA IZ TLM-a



(Snimio: V. Polić)

U Danilu, na Riderskoj cesti broj 17, Miro Vukšić, energetičar, iz
TLM-a upija energiju koju kasnije kistom i bojom pretače u svoje slike.
Nije čudo: u blizini nekadašnje rimske vile i nalazišta »Danilske kul-
ture«, u pejzažu koji je čovjek priveo vlastitoj mjeri, ali je pejzaž odmjero
i njega sama, nastaju Vukšićeve slike mrtvih priroda, portreti prijatelja
i poznanika... Nakon dugogodišnjeg povremenog bavljenja slikarstvom
(u školi sam bio među najboljim crtačima), Miro Vukšić odlučio se na
prvu izložbu, u jeku rata, u prosincu 1992. godine. Prije toga imao je
možda najtežu provjeru: slike koje je uradio u posljednjim godinama
izložio je u rodnom Danilu, gdje se i vratio, u vlastitu kuću sagrađenu
tijekom rata.

»Neki su se iznenadili« — kaže samozatajni četrdesetogodišnjak,
kao što je i njegova prva šibenska izložba koju je priredio ogranak Ma-
tice hrvatske iznenadila mnoge u Šibeniku, a kasnije i u Zagrebu.
O njegovoj izložbi s dvadeset radova, Pavao Roca napisao je u katalo-
gu: »Nekoliko izloženih veduta iz najužeg zavičaja ukazuje nam na
čvrst duhovni oslonac koji Miro u njima nalazi. Radi ih poput majstora
zidara, iskustnog i upornog, detalj po detalj, postižući dojmivju robust-
nost. Osobito inzistira na harmoniji odnosa izvorne prirode i čovjeka
koji u njoj opstoji... Svi izloženi radovi ukazuju nam da nam se pred-
stavlja autor snažnog slikarskog instinkta koji slijedeći spontan poziv
za umjetnički djelovanjem, ne samo da materijalizira osobni intimizam
u buci suvremenog društva, nego i hrabro komunicira sa sredinom ko-
joj pripada. Vjerojatno će mu ovo predstavljanje biti značajna samop-
rovera koja će ga odrediti u budućem likovnom stvaralaštvu. Poželimo
mu u tome uspješnost, u nadi da će i ubuduće sačuvati sve iskazane
izvorne odlike autentičnosti.«

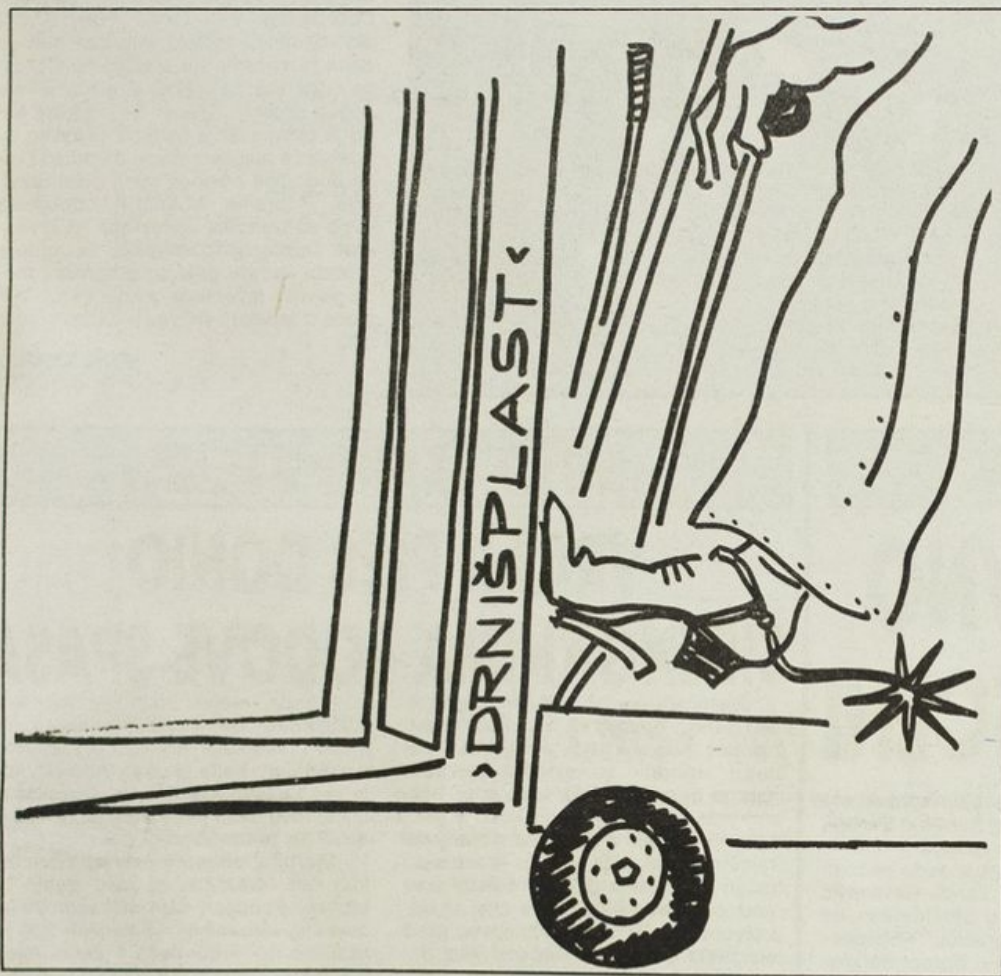
B.P.

NAŠA PRIČA

Posljednji kauboj iz Drniša

Mnogima koji su prije ovoga rata poslom navraćali u poduzeće »DRNIŠPLAST« ili »Režiju«, kako su Drnišani obično nazivali čvrstu građevinu davno sazdanu za potrebe nekadašnje Duvanske stanice, a danas dijela tvorničkog pogona za proizvodnju crnih plastičnih vodovodnih cijevi, zasigurno je odmah s porte u oči padao sitni amo-tamo vez dva brza narančasta viljuškara u »vlasništvu« Kauboja i njegovog pomoćnika za koje je nemali broj gostujućih vozača kamiona raznih registracija usvrđio kako nigdje nisu vidjeli brže.

Da, bili su »prokletno brzi« unutar svakodnevnog transportnog rodea, praznika za oči u krugu »DRNIŠPLASTA« gdje su tohe i tone glomaznih cijevnih kolutova akrobatskom vještinom nestajale pod ceradama cestovnih krstarica, čije su posade nadaleko pronijele slavu o brzim tran-



sportnim mustanzima Kauboja iz Drniša i njegovog suviljuškara.

Kauboj je bio pravoslavac ili Rišćanin kako su ih katolici Drniša nazivali, visoka i krupna stasa, modrih očiju i ogromnog svinuta nosa koji je zimi i ljeti bio u debeloj hladovini sjene originalnog kaubojskog šešira nasadenog na glavi, koja je za razliku od nerijetko začuđenih »furešta« za Drnišane bila normalni podložak za reklamiranje bogate kolekcije vestern simbola sakupljenih zahvaljujući Kauboju bratu, koji mu ih je od davnih dana kada je napustio Gradinu otisnuvši se brodom u daleku Australiju redovito slao.

Tako je u kolekciji osim smeđeg radnog, crnog svečanog i ostalih, posebno lijep bio jedan modri elegantni »Steatson« s plišanim obodom, kojega je Kauboj uvijek nosio ispod mišice kada bi na čelu pogrebnih povorki kroz Drniš držao ogromni crkveni torac, nekada raspoređen desno, nekada lijevo od križa, dočim je onaj drugi, paralelno njemu obvezno nosio njegov suviljuškari.

Na glasu kao redoviti Rišćanin, Kauboj je bio i vrsni poznavatelj katoličkih crkvenih obreda, te bi nerijetko tijekom svoga crkvenog staža u jednoj i drugoj najinteresantnija bila situacija, kada bi nekom sočnom psovkom upozoravao mlade fratriče i popiće da su uslijed početničke treme nešto pobrkali u redosljedu bogoslužja, što bi oni na diskretan mig starijih u mantiji ne ljuteći se prihvaćali kao »zdravo za gotovo«, nerijetko ga gostivši o Božiću, Uskrsu i Gospi, misnim vinom kada bi dolazio u župni ured po katolički kalendar i svijeću, koju je palio svetom Roku zaštitniku Drniša jednako kao i svome svetome Nikoli pravoslavnom na čijoj je slavi njegov katolik suviljuškari uvijek sjedio na počasnom mjestu, i obrnuto kada se na katolički Božić u slavljeničkom domu strpljivo čekalo da »John Wayne« čestitarski obiđe sve katoličke dimove na Gradini, da bi napokon »mokar« posjeo u »bunjevačku« gdje je zajedno s domaćinom iz-

molio Očenaš i pogostio se kako i dolikuje.

Valjda po uzoru na sve one krivonoge šeširdžije koji su jahali prema Zapadu, Kauboj je bio okorjeli neženja, no ipak je imao svoju javnu ljubav pod imenom i prezimenom Karl May, rano dovedenog i smještenog u kuhinju točno unutar ostakljene starinske kredence, gdje se na dvije police u izvezenoj doti šepurio kao puan čiju glavu su mogli ugroziti samo edicije Vayata Earpa i Doca Hollidaya, uredno poslagane u visoki stup koji se s vremenom kao krivi balvan opasno nakrivio prema vestern oltaru prijeteci da ga poklopi.

Kaubojev govor, nastup i gestikulacija bili su grubi i sirovi, te onaj tko ga nije dobro poznao učas bi ustvrdio da se radi o nekakvom bahatom primitivcu ili Prijavom Haryu koji je uvratio sebi u glavu da je stvarni Clint Eastwood. No, za Drnišane njihov Kauboj, koji je redovito posjećivao sve kulturne i športske manifestacije grada, ipak je bio nešto sasma drugo, tako da se i nisu previše osvrćali na njegove kočijaške psovke i grleni glas koji se najdalje čuo ponedjeljkom, kada bi se sumirali rezultati »Zvezdinih« loših nogometnih rezultata.

Naravno, svi smo znali da pored »Doška« najviše voli »crveno-bele«, ali nam nikada nije odana tajna zašto se u loptačkim polemikama ispred njega nije smjelo spominjati ime Vladimira Petrovića »Pižona«, premda ruku na loptu i nije bio loš nogovoditelj, naprotiv.

To je bez posljedica navale stampe bijesa mogao učiniti samo njegov suviljuškari i vatreni navijač »Hajduka«, ujedno u danima derbija Kaubojev osobni vozač cestovnog prometala koji je nekada davno trebao predstavljati »Wartburg-caravan« na cesti preko Muća do Poljuda, nakon čijih pogašenih reflektora bi se pod svjetlom Klis-grla nastavila predstava nad janječim vratom, nerijetko začinjnim umjesto zelenom ljutikom, ljutitim psovka-

na usranog beogradskog goluba i njegovu majku.

Mladi suviljuškari je sve to uvijek podnosio sa smiješkom na ustima, koji je lijepo pristajao momku sa svojih stotadeset kilograma. Da, bio je puno mlađi od Kauboja, čak i previše da bi kao pripadnici različitih generacija imali nešto zajedničko što bi ih zbližilo. No, zbližio ih je komšiluk Gradine, viljuškari u poduzeću i Petrovo polje na kojemu su se mukotrpno u savezu ispomagali.

Na njihove zajedničke odlaske na posao i s posla, marendu i s marende kod Blaža, zatim popodne u vinograd, te navečer na briškulu, tombolu i vino kod Roka, Drnišani su davno reagirali uzrečicom da onako stalno zajedno pare ka' Božić i Badnjak.

I tako u tandemu godinama u smjenjivanju godišnjih doba, od sparnog ljeta kada bi po pasjoj žezi pomagali konju da izvuče kola sa sijenom uz strminu Kevičeve strane, preko jeseni s čijim početkom bi se odlijevala njihova bučna pjesma iz kobre, sve do zime i dimnih noći u pušnici, gdje bi sušili pršute, kvasili grla i nabijali kilograme metrima pečenice u očekivanju proljetne motike, glavnog žuljevitog krivca što su viljuškari u to doba išli nešto sporije nego inače.

Sam Bog zna do kada bi suvez viljuškara potrajao, da onoga crnog ponedjeljka zloglasna JNA, stacionirana u Miočiću i Biočiću nije otvorila ubitačnu minobacačku i haubičku vatru po Drnišu, nakon koje su se obrušili zrakoplovi raketirajući siveričku Jabuku i most na Čikoli, ravčajući teren za ulazak mnogobrojnim tenkovima što su ubrzo okupirali grad, nagnavši njegove goluruke žitelje u masovni zbijeg prema Unešiću.

Naježdom pljačkarske horde, Kaubojev suviljuškari se sa izbjeglim pučanstvom sklonio u sigurnost Zagore priključivši se ZNG-u, dok je On ostao u Drnišu, promatrajući kako neki novi viljuškari s bradom do pupka, njegovim »Zmajevima« utovara-

ju namještaj prognanog komšiluka na mnoštvo kamiona, pa čak i na teretni vlak, specijalno dovežen za pljačku po Glavici i Kalunu.

Prolazili su tako u progonstvu i ratnom življenju dani, mjeseci i tri Božića, a vijesti iz Drniša su škro kao na kapaljku curile, tako da se za sudbinu mnogih zatečenih Hrvata, pa tako i za Kauboju teško moglo saznati. Dočulo se preko »Motorole« ipak ono šta je prekinulo suviljuškareve noćne more, a to je da Kauboj unatoč prijetnjama »lokalne vlasti«, »Steatson« nije htio zamijeniti četničkom šubarom, često uz batine, opravdavajući se lošim zdravljem.

I onda iznenada nakon dvadesetsedam mjeseci troture pod opankom, iz Drniša je posredstvom UNPROFORA izašao jedan njegov žitelj iz Kaubojeva komšiluka, te između tisuću vijesti donio i onu koja se odnosila na Kauboja, a govorila je o tome da je posljednji drniški Kauboj u bici kod OK Gradine, predjela koji je graničio s posjedom u vlasništvu zloglasne braće Jović, izgubio šakački dvoboj, zatučen točno u podne u kanal vlastite ulice od strane poznatih »Noćnih čarapa«, kojima su dodijale Kaubojeve zajedljive izjave o postupcima drniško-srpske »elite« palikuća, koljača i pljačkaša, koji su rastjerali njegove Drnišane i u njihove domove uselili nekakve Bukovičane, s kojima je prisiljen živjeti u srbovanju, i zbog čijih nedjela više od sramote ne može Bogu pred oltar.

Nakon dugog razgovora o svemu i svacemu sa svojim sugrađaninom, na rastanku druženja uz mnogobrojne bičerine radoznalosti, netom deportirani s Gradine me upita:

— Šta mislite g. Huljev, tko se za sve ovo vrijeme u okupiranom Drnišu pokazao kao jedan od najvećih Drnišana?

— ?

— Onaj Kauboj, Rišćanin s Gradine!

Da je tvrdnja moga sugovornika točna nadam se da ću se moći uvjeriti onoga dana kada se vratim u Drniš, kome će zasigurno trebati mnogo više suviljuškara za obnovu i početak novog života, nego šta su to bili narančasti »Zmajevi« u »vlasništvu« posljednjeg drniškog Kauboja bez kolta i njegovog suviljuškara.

Plašim se samo vremena, koje prokletu brzo ističe za sve istinske Drnišane, ma gdje bili.

Željko HULJEV

(Ilustracije: B. LOVRIĆ-CAPARIN)



IZMEĐU
JUČER I SUTRA

VUKOVIĆ PROTIV VUKOVIĆA

NA ŠUBIČEVU stara nogometna priča o očevima i djeci polako gubi na težini. Poslije susreta sa »Segestom«, koji je na najizvrsniji način svojim vehementnim ulaskom (i pogotkom) presudio nadareni Klaudio Vuković, njegov je otac Rade, i sam nekad sjajni napadač »Šibenika«, smogao snage da kaže: — Moj sin je, ipak, glavni krivac za to što nije uvijek u početnoj postavi!

I Branko će Petrović, inače potpredsjednik »Šibenika«, neovisno od toga, što je njegov sin Siniša smijenjen u prvom poluvremenu, iskreno: — Siniša tvrdi da se nikad nije bolje radilo na travnjaku, kako ima osjećaj da prvi put dobije stvarnu šansu u klubu.

Oba su mlada igrača i njihovi roditelji vjerojatno osjetili neviđenu pozornost, koju trener Ivica Matković poklanja domaćim igračima. Bolje rečeno, njegovu želju da radom na Šubičevu promovira u dres prvotimca sve one šibenske mladiće, kod kojih su nadarenost, ambicija i upornost u sretnom skladu ili bi, ipak, do tog sklada trebalo doći.

— Za me je optimalan par napadača: Ninić — Vuković. Vjerujem da ćemo svi biti sretni, ako se to ostvari. I mi u klubu, i šibenski prijatelji nogometa, koji žele što više svojih mladića u postavi — kazat će u intimnom krugu Matković.

Može li itko od šibenskih mladića kraj trenera takvog razmišljanja pomisliti o »namjernom zapostavljanju domaćih igrača« ili »slijepom vjerovanju strancima«, što se nerijetko (i katkad s razlogom) čulo prošlim sezonama. Uostalom, i kad bi im se to učinilo u interesu kluba trebalo bi šutjeti. Jer, aktualna je Matkovićeva zadaća toliko delikatna da bi kopanje po detaljima zvučalo destruktivno, pa makar u biti bilo dobronamjerno.

ŠIBENSKOM PRVOLIGAŠU bi bilo puno lakše da djeluje nekadašnji gradski rival »Metalac«. Rat, besparica njegova sponzora Tvornice elektroda i ferolegura i još nekoliko čimbenika ugasili su pogon u Crnici, čime je ugasila i mogućnost »kaljenja« perspektivnih igrača sa Šubičevca, koji nemaju mjesta u užem krugu prvotimaca. Narod, međutim, kaže da svako zlo nije za zlo. Nije li »tiha smrt« nekadašnjeg gradskog rivala i prilika da se njegovim oživljavanjem konačno ostvari stara zamisao o »Metalcu« kao drugoj, mlađoj momčadi »Šibenika«. Ili, klubu, koji će samo formalno biti drugi klub, a zapravo biti sastavni dio pogona na Šubičevu. Zvao se Metalac, Šubičevac, Crnica ili Osvit, kako to neki sentimentalno priželjkiju.

Osobno ne vjerujem da bi čelni ljudi Športskog društva »Metalac« i Tvornice elektroda i ferolegura takav prijedlog danas odbili.

Ivo MIKULIČIN

ŠPORTSKI VIKEND U ŠIBENIKU

SUBOTA,
2. travnja

Bijela liga košarkaša:
10. kolo — Šibenik (20 sati): ŠIBENIK ZM — CIBONA s.d. Baldekin

Nogomet: Treća HNL:
23. kolo — Šibenik (16 sati): DOŠK — VAL, Igralište METALCA (Crnica)



P. Skelin

Odbojkaši »Šibenika« na kraju sezone zauzeli su posljednje mjesto na tablici druge lige skupine 1, zabilježivši svega jednu pobjedu. Paskval Skelin, trener najmlađe momčadi lige, izjavio je da s obzirom na uvjete rada i treniniga može biti zadovoljan ali ne i rezultatski, jer se igralo s kadetskim sastavom. Šibenčani su na početku sezone ostali bez trojice ključnih igrača. Tako oslabljeni nisu mogli parirati splitskom »Marjanu«, Kaštelima te bibinjskom »Goranu«. Poredak kadetske lige je drukčiji. Šibenčani su jedina neporažena momčad. To dokazuje da su njihove ambicije za obranu naslova kadetskog prvaka. Dalmacije i srebrne medalje s državnog prvenstva i ove godine velike. Njihove pripreme i pripreme mladih

ODBOJKA

DVORANA NAJVEĆI PROBLEM

Trener OK »Šibenik« Paskval Skelin unatoč lošem plasmanu na kraju sezone nije nezadovoljan. Šansu vidi na kadetskim prvenstvima Dalmacije i Hrvatske, na kojima će u travnju (Zadar) i svibnju (Šibenik) braniti zlato i srebro s prošlogodišnjih natjecanja



kadeta za predstojeće turnire bile su prekinute zbog toga što su odbojkaši ostali bez dvorane. Taj problem brzo je riješen zahvaljujući razumijevanju ravnateljice OŠ Jurja Šižgorića, Elide Pamić.

I odbojkaši »Šibenika« imaju trenutnih problema s dvoranom te se nadaju da će uskoro biti riješeni. One su završile ligaško natjecanje nešto uspješnije. Drugim mjestom u ligi plasirale su se na završne turnire za ulazak u prvu ligu koji su održani u Dubrovniku i Puli. Samo jedna pobjeda nije bila dovoljna za ulazak u društvo najboljih. U prvu ligu plasirale su se ekipe Dubrovnik i Velog Vrha (Pula). Bibinjski »Goran« i splitski »Marjan« ovih se dana razračunavaju s ekipama Čakovca i Osijeka za ulazak u elitno prvoligaško društvo. Trener Skelin kaže kako je ovogodišnje natjecanje veliko iskustvo za njegovu mladu momčad i kako događaje očekuje puno bolje rezultate. Pripreme šibenskih odbojkaša ovog su trenutka usmjerene na prvenstva Dalmacije i Hrvatske za kadete i mlade kadete gdje su Šibenčani među glavnim favoritima, a koja će biti održana u travnju i svibnju u Zadru i Šibeniku.

Mario KLARIĆ
(Snimio: R. GÖGER)

KOŠARKA

»ELEMES« PONOVRNO NA EUROPSKOJ SCENI

Šibenski se »Elemes« na najbolji način, pobjedom, oprostio od ovogodišnjeg prvenstva u Bijeloj ligi košarkašica. U zadnjem kolu stradala je zagrebačka Lokomotiva (76:59). Ta pobjeda donijela je Šibenčankama 4. poziciju u konačnom poretku prvenstva i istodobno osigurala plasman na europsku scenu, na kojoj je najtrofejniji šibenski klub za vrijeme šibenskog trajanja Danire Nakić, žario i palio Europom. Hoće li »Elemes« ponovno vratiti onaj stari europski sjaj, bilo je ono što nas je prvenstveno zanimalo u razgovoru s Nenom Amanovićem, »coachem« aluminijašica:

— Osvajanjem 4. pozicije stekli smo prava sudjelovanja u ženskom europskom košarkaškom Kupu Lilliane Ronchetti. Svakako da je to samo po sebi veliki uspjeh, za ovakav »Elemes« koji u klupskoj povijesti nije bio u takvoj situaciji.

ŠL: Jeste li osobno zadovoljni ostvarenim. Na početku sezone najavili ste kako je treće ili četvrto mjesto »Elemesa« maksimalan domet u prvenstvu?

— Nisam zadovoljan. Ne mislim na rezultate nego na sveukupnu situaciju koja nas okružuje u klubu i na parketu. Prvenstveni cilj bio je afirmirati što veći broj igračica, kako bismo povratkom Danire Nakić u idućoj sezoni pokazali koliko objektivno vrijedimo na domaćem i europskom parketu. U takvoj namjeri izraženo postocima uspio sam recimo 75-80 posto. Gordana Komadina je igračica koja je ove sezone dobila dovoljno minutaže da se dogodi afirmira, kao jedna od najjačih hrvatskih košarkašica. Tu izuzimam Danijelu Gulin, Koranu Longin i Blaženku Čipčić, igračice koje su dovoljno afirmirane, ali objektivno mogu puno više. Ostale igračice su u pripremnj fazi za sljedeću sezonu. Dakle tek trebaju doći u onu fazu u kojoj je Komadina sada. Svakako da je najbolja hrvatska kadetkinja Danica Brkić silan potencijal o kojem će se tek čuti. Definitivne analize o svim igračicama tek slijede.

ŠL: U svakom slučaju napravili ste posao. Kakve su vam šanse u Europi, poglavito s Danirom Nakić?

— Ova ekipa kakva je sada na okupu uz Daniru Nakić i Vandu Baranović koja igra trenutačno u Stockholmu, uz jednu pravu play-igračicu »Elemes« može sasvim sigurno u Europi biti među četiri-pet najjačih ekipa.

ŠL: Možda je ovo najbolja poruka gradskim i županijskim ocima da povedu više računa o najtrofejnijem šibenskom klubu. Otkud takav odnos prema šibenskom športu? S jedne strane vrhunski rezultati, s druge gotovo mačehinsko ponašanje prema ženskoj košarki. Bilo je burnih protesta, čak i štrajka igračica, da se promijeni uprava. Hoće li uskoro doći do već dugo najavljivane izvanredne izborne skupštine?

— Ovako kako sada stvari stoje, očito da ne možemo dalje. Do promjene definitivno mora doći, u protivnom ovaj klub može staviti ključ u bravu. Moramo pronaći solidnog sponzora, dakle siguran mjesečni prihod koji će jamčiti funkcioniranje kluba. S malim novcima možemo napraviti, siguran sam, ogroman posao i uspješno se nositi s najjačim europskim klubovima. Preporučio bih onima koji razmišljaju o novom ustroju da detaljno isplaniraju budućnost kluba. U protivnom ako se ovako nastavi mi nemamo nikakve šanse da opstanemo. Jednostavno ćemo se ugasiti!

ŠL: Tko će po vama biti državni prvak za 1994. godinu: Centar-banka ili je to ponovno Split?

— U ovom trenutku Zagrepčanke su spremnije. Međutim zbog sustava natjecanja u play-offu prednost dajem Splitskankama. Zašto? Zato što se prva utakmica igra kod slabije plasiranog Splita. Ako dobije prvu utakmicu, u roku od tri dana igra još dvije utakmice u Zagrebu. Teško će Centar-banka ostvariti dvije pobjede u tako kratkom razdoblju — zaključio je na kraju Nenad Amanović.

B. ČUBRIĆ

LIGAŠKI SEMAFOR

Rezultati:
Nogomet: Prva HNL
22. kolo — Šibenik: ŠIBENIK
— SEGESTA 2:1 (0:1)
Bijela liga košarkaša:
9. kolo — Split: CROATIA OSIGURANJE — ŠIBENIK ZM 87:73 (49:34)
Bijela liga košarkašica:
10. kolo — Šibenik: ELEMES — LOKOMOTIVA 76:59 (33:28)

A-2 liga košarkaša:
20. kolo — Šibenik: GALEB DG — ZADAR II 97:72 (48:41)
20. kolo — Šibenik: ŠIBENKA DVA — SOLIN 85:76 (39:30)
20. kolo — Split: DOŠK J. JBS — KONAVALJE 102:95 (51:42)
Nogomet: Treća HNL:
22. kolo — Šibenik: DOŠK — OREBIĆ 0:2

NOGOMET

VRAŽJI PLES DONIO ŠIBENČANIMA BODOVE SPASA

Šibenčani su još jednom, potpuno zasluženo, trijumfiral na Šubičevu. Protekle nedjelje u 5. proljetnom nastupu »modri« su svladali izuzetno opasnu Segestu (2:1). Iako smo bezbroj puta do sada ustvrdili kako je depasirano u našem tjedniku objavljivati izvještaj s utakmice od koje je proteklo tjedan dana, neke detalje obvezni smo predočiti, tek toliko da se zna. U domljivom ambijentu na Šubičevu pred oko 3000 gledatelja Siščani, iako oslabljeni (bez Peternaca, Cupana, Piplice), sretno su povel u 26. minuti golom Marušića. Vratar »Šibenika« Gojko Mrčela ovako je opisao taj trenutak:

— Nije to bila nikakva izrađena prilika. Mlinarić je ubacio jednu bezopasnu loptu u kazneni prostor. Nisam se najbolje snašao, uletio sam u prazno. Marušić je to iskoristio i postigao gol. Još uvijek osjećam dio krivnje zbog te nesmotrenosti. Nije pomoglo ni to što je Petković bio na vratima. Očito da je lopta i njega iznenadila — kazivao je Mrčela.

Od trenutka kad su gosti povel, do kraja isteka prvog poluvremena, Šibenčani su uveli pravu opsadu oko gola Siščana, ali lopta nikako nije pronašla put prema mreži. Tragačari su bili Bulat, koji je pogodio vratnicu još prije sretnog vodstva gostiju i mladi Zvonimir Šunjić, u kojem je Matković, čini se, pronašao svog Jarnija. Momak nije iskoristio dvije stopostotne prilike. Da je pogodio bio bi junak utakmice. Ovako ostaje konstatacija da njegovo vrijeme tek dolazi. Ključni trenutak dogodio se u 62. minuti kada je srušen Shehu u idealnoj gol-poziciji. Šibenčani su izjednačili preko veterana Petkovića koji se tako iskupio za pogrešku u prvom poluvremenu prilikom vodstva gostiju.

Od tog trenutka Šibenčani su zaigrali kao preporođeni. Do kraja susreta demonstirali su rijetko viđen repertoar fanatične upornosti, zalaganja, borbenosti, sve skupa začinjeno, obilatom dozom ubojite agresivnosti. Kulminacija takve igre donijela je pobjedu devet minuta prije kraja kada je mladi šibenski napadač Klaudio Vuković nakon što je u igru ušao u 61. minuti, zlatnim pogotkom donio preokret i bodove svojoj momčadi. Vuković je ukrao loptu zbušnjenoj obrani »Segeste«, sam ušao u 16-erac i neobranjivo poslao loptu u mrežu. Šubičevac je bio u deliriju. Slavilo se Vukovića kao heroja. Na presici na kojoj se nije pojavio trener Segestašica Cico Kranjčar, gotovo izgubljena glasa od promuklosti Ivica Matković nam je izjavio:

— Ušli smo u igru s velikom željom, ali ne i razumom. Nije se uhvatila nit igre. U takvoj igri nema ploda. Dolaskom u svlačionicu rekao sam igračima: ajdmo smiriti tu visoku želju i izjednačiti s razumom i ajdmo pokušati stvoriti igru, dobiti ih...

I onda, vidjeli ste! Fenomenalna borbenost, takvo zdušno zalaganje mojih 11 momaka, donijelo je preporod u našoj igri. Kada je ušao Vuković, koji je sve zadivio — vidjeli ste, povukao je cijelu momčad i jednostavno, morao je zabiti taj pobjedonosni gol.

Vjerujte, potpuno sam iscrpljen nakon ove utakmice, ali tako slatko iscrpljen. Ponosan sam što sam trener ovakvog »Šibenika«. »Šibenika« koji je, moramo to reći, palio i žario cijelu utakmicu.

● Bilo je puno dvojbi na tribinama koja proglasiti igračem utakmice, Abazija ili Vukovića?

— Vjerujem u vaš izbor, jer ste puno mirnije od mene promatrali utakmicu. Koga god proglasili u ovoj utakmici najboljim igračem zaslužio je. Eto, Vuković je donio taj preokret, pa, ajde, nagradimo tog momka, zaslužio je to.

● Pobjeda protiv »Segeste« kapitalna je u ostvarenju konačnog cilja — opstanka u ligi, poglavito u svjetlu nove odluke HNS o proširenju lige sa 12 na 16 klubova?

— Mislim da smo uspjeli odbaciti taj teret naše ekipe, boriti se za opstanak. U tome ćemo, vjerujem, u potpunosti i uspjati. Važno je da mi skupljamo bodove, da napravimo onaj 50 postotni učinak. Ako to prodemo onako kako smo planirali i s obzirom na to kako je krenulo, onda ćemo sasvim mirno dočekati sljedeće prvenstvo.

● Ako je »Segesta« donijela vražji ples po žici, u kojem je »Šibenik« po akrobacijama bio uspješniji, što možemo reći u najavi za »Rijeku« kojoj idete u goste ove subote i za »Varteks« koji stiže na Šubičevac 10. travnja?

— »Rijeka« je isprašila »Radnika« i dobila jedno samopouzdanje. Učinit ćemo sve da iz »Rijeke« dođemo neporaženi. Imamo snage za to. Ako uspješno prodemo tu prepreku, onda smo pravi. Što se »Varteksa« tiče, hajde, kažite mi, molim Vas, tko je to favorit na Šubičevu — žustro je zaključio svoje izlaganje Matković.

U svakom slučaju stišala se euforija na Šubičevu nakon najnovijeg uspjeha šibenskog nogometa. Novi izazov je »Rijeka«, koja je Šibenčanima na jesen u zadnjim minutama odnijela bod iz Solina. Hoće li im Šibenčani u Rijeci uzvratiti istom mjerom? Gledajući ovog proljeća potpuno preporođeni »Šibenik« čini se da su Šibenčani kadri za takav pothvat. Ostalo: Murić neće igrati u Rijeci zbog tri žuta kartona. Zoran Ninić uspješno se oporavlja od posljedica potresa mozga. Čak je počeo trenirati udarce glavom. Istina, s odbojkaškom loptom. »To je zbog toga da razbije strah od glavometa« — obrazložio nam je Ivica Matković.

B. Č.



*kod svake kupovine tražite račun
- time pomažete Hrvatskoj*

MINISTARSTVO FINANCIJA



REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJA ŠIBENSKA
ŠIBENIK

URED ZA PROSVJETU, KULTURU, INFORMIRANJE,
SPORT I TEHNIČKU KULTURU

Klasa: 602-02/94-01/4
Ur.broj: 2182-08-02-94-01
Šibenik, 21. ožujka 1994.

PRIOPĆENJE

Na temelju članka 44. Zakona o osnovnom školstvu («Narodne novine», 59/90) pozivaju se roditelji odnosno staratelji djece dorašle za upis u prvi razred osnovne škole u školskoj godini 1994/95. da obvezno prijave i upišu svoje dijete, jer u suprotnom snose svu odgovornost propisanu Zakonom.

U prvi razred osnovne škole obvezno se upisuju djeca koja do 1. travnja tekuće godine imaju navršanih šest godina.

Za dijete koje do 1. travnja tekuće godine ne navršši šest godina roditelj ili staratelj može podnijeti zahtjev Uredu za prosvjetu, kulturu, informiranje, sport i tehničku kulturu da dijete uvrsti u popis djece dorašle za upis u osnovnu školu kako bi komisija utvrdila da li je dijete sposobno za školu.

Sukladno navedenom svi roditelji odnosno staratelji djece obvezni su izvršiti predupis djeteta uz dokaz o datumu njegova rođenja (Rodni list) i to prema ovom rasporedu za djecu Grada Šibenika.

Djeca čije prezime počinje slovom:

A, B, C, Č, D,	na dan	5. travnja 1994.
D, DŽ, E, F, G, H,	"	6. travnja 1994.
I, J, K, L, LJ, M,	"	7. travnja 1994.
N, NJ, O, P, R, S,	"	8. travnja 1994.
Š, T, U, V, Z, Ž	"	11. travnja 1994.

Predupis će se obavljati u navedene dane u Uredu za prosvjetu, kulturu, informiranje, sport i tehničku kulturu, Trg Pavla Šubića I. br. 2, soba broj 22/I u vremenu od 8,30 do 15,00 sati.

Za djecu s područja Općina (Primošten, Skradin, Vodice i Tisno) predupis i upis obavljat će se u osnovnim školama navedenih Općina.

Ostale upute dobit će se u Uredu prilikom predupisa djece.

v.d. Pročelnika
Franko Čeko, v.r.

LEON TRADE

REKREATIVNI JAZZ DANCE

Voditelj: INES VRGOČ, Split



Prijave i uplate u agenciji "LEON TRADE" na I. katu Krešimirovog doma svaki dan osim subote i nedjelje od 18,00 do 20,00 sati.

Sve informacije na telefon 38 887.

ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

SLOBODNA RADNA MJESTA

»STRIKOMAN« s.p.o. Vodice

- TEHNOLOG
- 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme
- kemijsko-tehnološki fakultet
- 36 mjeseci radnog iskustva

Rok oglasa: 6. 4. 1994.

»BRODOGRADILIŠTE I MARINA« d.o.o. Betina

- VARILAC
- 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme
- KV zavarivač, elektrozavarivač, plinski zavarivač ili PKV
- BRODSKI BRAVAR III
- 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme
- KV bravar

Rok oglasa: 9. 4. 1994.

J.P. »GRADSKA ČISTOČA« ŠIBENIK

S. Radića br. 105

— VOZAČ TERETNIH I SPECIJALNIH VOZILA

- 1 izvršitelj na odred. vrijeme
- IV. ili V. ST. vozač cestovnih motornih vozila, 6 mjeseci radnog iskustva

Rok oglasa: 5. 4. 1994.

TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA ŠKOLA ŠIBENIK

A. Šupuka bb

— NASTAVNIK MATEMATIKE-INFORMATIKE

- 1 izvršitelj na odred. vrijeme, 16 sati nastave tjedno

— NASTAVNIK FRANCUSKOG I TALIJANSKOG JEZIKA

- 1 izvršitelj na odred. vrijeme, 12 sati nastave tjedno

— REF. ZA UČENIČKA PITANJA

- 1 izvršitelj na odred. vrijeme, SSS upravni referent ili ekonomska škola

Rok oglasa: 5. 4. 1994.

MALI OGLASI

Tel. 35-600

PRODAJEM dječju sobu (regal i krevet), francuski krevet i pentu »Tomas 3,5 KS«. Nazvati na telefon 26-402, od utorka. (287)

POVOLJNO i hitno prodajem automobil »Hondu Acord SY 1,6«, godina proizvodnje 1983, malo razbijena. Tehnički vrijedi do 12. mjeseca 1994, garažirana. Može i zamjena za drugi automobil ili motorkotač. Također kupujem isti tip »Honde« ili dijelove za istu. Javiti se na telefon 059/37-272. (288)

IZNAJMLJUJEM dio praznog namještenog stana s telefonom u najužem središtu grada, ozbiljnoj samici ili samcu, ili za kancelariju (advokaturu i sl.) Ponude na telefon 041/416-793, iza 20 sati. (289)

PRODAJEM četverosobni stan u središtu Šibenika. Javiti se na telefon 23-941. (290)

PRODAJEM poslovni prostor površine 24 četvorna metra u Ulici Slobodana Macure na Novoj

Hrvatski vojni invalid Dragan Matić zahvaljuje se gospodinu Zvonku Papiću, djelatnicima i suradnicima tvrtke »Konjevod« te svim sponzorima i djelatnicima koji su mu omogućili kupnju umjetnih stopala.

U SJEĆANJE — ZAHVALA

Dana 9. travnja 1994. navršava se tužni mjesec dana od iznenadne smrti naše drage i plemenite majčice

gospođe

LJEPOSAVE GRBAC

rođ. Gabela udova Ante

Zahvaljujemo na požrtvornosti dr. Frani Pero-Vidolinu, dr. Anti Romcu, dr. Miru Vukelji te liječnicima i osoblju Ginekološkog odjela za intenzivnu skrb šibenske bolnice. Nadasve smo zahvalni rođacima, prijateljima i susjedima, koji su nam pomogli, izrazili sućut i ispratili na vječni počinak okitivši cvijećem našu prerano izgubljenu majku, baku, sestru i punicu.

Zahvalne kćerke: Leda Grbac-Vončina dipl. ing. arh. i dr. Vanja Grbac-Gredelj
Počivala u miru Božjem. (016)

U SJEĆANJE

na drage roditelje, svestru, svestru, djeda i baku



GRGO SLAVICA

18. IX. 1992.

18. IX. 1994.



TONA SLAVICA

30. III. 1982.

30. III. 1994.

Ostavili ste nam duhovno bogatstvo, najveću vrijednost življenja, jer sve prolazi i nestaje, a riječi i djela ostaju. A vaše nam riječi ostaše u srcu, duši i mislima. Ne-ka vam je vječna slava i hvala. Vaša djeca Biserka i Drago s obitelji (015)

TRADICIJA - SIGURNOST - POVJERENJE



CROATIA
osiguranje d.d.

ZA VAŠU SIGURNOST I BLAGOSTANJE

»CROATIA« osiguranje dioničko društvo - Zagreb, 110 godina tradicije - sigurnosti - povjerenja, za vaše potrebe u osiguranju nudi:

- osiguranje automobilske odgovornosti
- plaćanje čekovima u dvije mjesečne uzastopne rate bez kamata
- 5 posto popusta za gotovinsko plaćanje
- djelomično kasko osiguranje
- pokriva štete po određenim grupama rizika uz premiju znatno nižu od potpunog kasko
- kolektivno osiguranje auto-kasko i kućanstvo
- povoljno plaćanje dužne premije u osam rata obustavom na plaći
- ostala osiguranja imovine i osoba uz valutnu klauzulu
- plaćanje premije i isplatu naknade u HRD prema tečaju DEM

59000 ŠIBENIK, S. RADIĆA 9 POŠTANSKI PREGRADAK 106
TELEFONI: 059 / 23-759, 23-725, 23-956, 23-078, 23-633
DIREKTOR: 059 / 23-828 TELEFAX: 059 / 24-453

UPAMTITE!

CROATIA JE SAMO NAŠA I VAŠA
ZA POSLOVE OSIGURANJA IZUZETNA I
JEDINSTVENA

**TISAK: »Slobodna Dalmacija-
-Novine« d.d. Split**